

het visserij blad

VAKBLAD VOOR DE BELGISCHE ZEEVISSERIJ — VERSCHIJNT WEKELIJKS

VRIJDAG 12 APRIL 1974 — PRIJS 20 FR. — Nr. 15 — 41e JAAR

REDERS

NU de opligtijd nadert en uw schip dient
GEKUIST en **GESCHILD**ERD te worden

wendt U tot **S. C. A. P.**

27, H. Baelskaai te Oostende – Tel. 729.51

of **Hand in Hand**

Tijdokstraat 34 te Zeebrugge Tel. 050/541.17

welke U alle nodige en technische inlichtingen zal geven

VOOR ALLE SOORTEN

LEVIS - HEMPELS VERVEN

VOOR ROMP : ONDER WATER

HEMPELS PLATIN PRIMER — HEMPELS AN TIFOULING

VOOR ROMP : BOVEN WATER

DEKHUIZEN, DEKKEN, MASTEN, SCHOTTEN, MACHINEKAMERS, enz.

RED LEAD NAVY - snel droog — NEOLIN UNDERCOATING — NEOLIN TOP EMAIL
alle kleuren

VOOR VISRUIM :

SPECIALE WITTE VERF

VOOR MOTOREN :

Speciale verf — DIVERSE KLEUREN

De Heer VERBEKE DANIEL

Weidestraat 346 te Assebroek, tel. 050/380.61, staat eveneens te uwer
beschikking met zijn ploeg.

**BEKIJK DE SCHEPEN WAARVAN DE SCHILDERWERKEN DOOR HEM WERDEN
UITGEVOERD.**

het visserijblad

Vrijdag 12 april 1974 — Nr. 15

ABONNEMENTEN : BINNENLAND 1 JAAR 800 FR. — 6 MAANDEN 400 FR. — 3 MAANDEN 225 FR. — BUITENLAND 900 FR. — HOLLAND 58 GULDEN — REDAKTIE, BEHEER, PUBLICITEIT EN DRUKKERIJ : H. BAELSKAAL 30, OOSTENDE — TEL 777.13/777.14 — P.C.R. 41.89.87 — H.R.O. 25202 — DIREKTEUR P. VANDENBERGHE

VISSTOCKS SITUATIE EN VOORUITZICHTEN

Overname uit „Mededelingen van het Rijksstation voor Zeevisserij” (C.T.W.O.Z.), door Ir. R. De Clerck

Tekenen (daling van de vangsten per eenheid van visserijinspanning, opeenvolgende slechte broedjaren) wijzen er op dat bepaalde visstocks in de Noordzee stilaan uitgeput geraken of in de nabije toekomst overbevist zullen zijn.

Deze vaststelling komt hard aan, omdat nog niet zo heel lang terug hoge vangsten voor verschillende vissoorten konden worden gerealiseerd.

Verschillende „rekords” in de geschiedenis van de internationale vangsten in de Noordzee werden immers zeer recent gevestigd. In 1967 was het de tong (32.000 ton); in 1970 kwam de schol aan de beurt (129.000 ton) en in 1972 tenslotte beklom de kabeljauw het erepodium (323.000 ton). Dit zijn indrukwekkende produkties, maar nu staat de harde waarheid voor de deur, nl. de sterk teruggelopen haringvangsten, een crisis van de tongvisserij, een daling van de scholvangsten. De redenen die tot deze krisissen hebben geleid, variëren per vissoort, zodat zij dan ook afzonderlijk moeten worden belicht. Waar de redenen van de krisissen eerder eenvoudig en begrijpelijk zijn blijkt de oplossing ervan een zeer delicate zaak te zijn. Feit is dat zij het voorwerp moet uitmaken van internationale maatregelen.

De werkgroep „Biologie” van de Commissie T.W.O.Z. startte in 1969 met haar activiteiten. In die vijf jaren werden ontelbare contacten met de visserij gelegd, zowel van het begin tot het einde van de onderzoekingschakel. De wekelijkse bemonsteringen in de vismijnen, de dagelijkse uitvaarten van de „Hinders”, waarvan de visserij de resultaten van bestandsopnamen en merkeperimenten werden toegestuurd, de menige veranderingen in de schoot van de Commissie T.W.O.Z. en tenslotte de samenwerking gedurende gecharterde experimentele visserijen, vormden allemaal waardevolle menselijke en technische contacten tussen het bedrijf en het onderzoek. Het onderzoek was in feite een combinatie van zgn. „visserslatijn” en wetenschappelijk werk. Nu is het ook zo, dat bij deze contacten herhaaldelijk de vraag vanwege het bedrijf naar voren kwam waartoe dit werk, deze bemonsteringen, dat eindeloos routinewerk in feite zou leiden. Het antwoord is eenvoudig. Vooraleer een duidelijk overzicht van een situatie — in dit geval een vissoort in een bepaald gebied — te verkrijgen, dienen heel wat opnamen te worden verricht. Er mag niet vergeten worden dat het een onzichtbaar onderzoekingsmateriaal geldt. Alleen door middel van verschillende gekombineerde aanknopingspunten kan een idee worden verkregen van wat er zich onder de watermassa met de vis afspeelt.

Wat er uiteindelijk van het biologisch zeevisserijonderzoek wordt verwacht is in de eerste plaats een inzicht in de relatie visstand-visserij en in de tweede plaats het voorspellen van de omvang van de vangsten in de toekomst.

DE TONGVISSERIJ IN DE NOORDZEE

De tongvisserij is de bijzonderste Belgische visserij inzake opbrengst. De rekrutering in de tongstock fluctueert evenwel van jaar tot jaar. Grote variaties treden op, zodat van slechte, matige, goede, zeer goede en buitengewoon sterke jaarklassen kan worden gesproken. Die jaarklassen zijn de rekruten ontstaan als resultaat van het paaien in het voorjaar (april-mei). Gemiddeld komt een buitengewone jaarklasse pas om de 10 jaar voor en dan meestal na een zeer strenge winter. De laatste sterke jaarklasse dateert van 1963 en het is dit broed dat de tongvisserij in de Noordzee naar een rekordaanvoer heeft gevoerd.

Het is anderzijds ook duidelijk dat men niet eindeloos kan „putten” uit deze massa van 1963, temeer dat intussen geen belangrijke jaarklassen de tongstock in de Noordzee zijn komen vervoegen. Vandaar dat deze bloeitijd wordt gevolgd door een langzame, doch permanente terugloop van de vangsten, hetgeen tot uiting komt in tabel 1.

De reproductiegraad is niet de enige oorzaak van deze terugloop. Het is een feit dat de Nederlandse vloot zich bijzonder sterk heeft uitgebreid en het uitdunningsproces van de Noordzee tongpopulatie gevoelig heeft versneld.

De konklusies van de „North Sea Flatfish Working Group” van de

Internationale Raad voor het Onderzoek van de Zee (1) zijn omtrent het tongprobleem dan ook onomwonden, nl.:

- De enige manier om de aktuele stock op een konstant peil te houden, is het invoeren van een drastische reductie van de vangsten.
- Om het vangstpeil, nl. de vangst per eenheid van inspanning, van 1971 nog tot 1976 te kunnen behouden, mogen de vangsten voor het jaar 1974 slechts 6.000 ton belopen, dit is een derde van de internationale vangsten op dit ogenblik per jaar.

Het is dus duidelijk dat wanneer geen maatregelen worden getroffen hetzij op het gebied van de visserijinspanning, hetzij op de vangsten zelf — de Noordzee tongvangsten nog verder zullen dalen voor de volgende jaren. Deze crisis die in feite reeds twee jaar aan het sluimeren is en die in hoofdzaak door hogere marktprijzen wordt verdoezeld, zal zich ongetwijfeld in 1974 nog duidelijker manifesteren. Alleen een strenge winter kan aan deze situatie onder de vorm van een sterk broedjaar binnen enkele jaren het tij doen keren. Maar dan moet in elk geval nog tot 1977 worden gewacht om enig resultaat te zien, vermits de tongen pas na hun tweede levensjaar met een lengte van 24 cm commercieel worden bevestigd.

De huidige ontwikkeling van het internationaal overleg is reeds zo ver gevorderd dat het invoeren van een vangstbeperking een niet meer te ontkomen maatregel lijkt. Op grond van de berekeningen moeten de vangsten immers drastisch tot 10.000 of 6.000 ton dalen om de tongstock in de Noordzee voor de toekomst te kunnen behouden. Hoe deze beschermingsmaatregel zal worden uitgevoerd, blijft nog een open vraag, vermits verschillende varianten tot hetzelfde doel kunnen leiden, nl.:

- Een gelijktijdige vangstreductie voor alle tongvisserijlanden in de Noordzee : Het invoeren van een zgn. „totale toegelaten vangst” berust op het principe van de beperking van de vangst en een verdeling onder de verschillende visserijlanden.
- Het opvoeren van de maaswijdte tot 80 of tot 90 mm : De maaswijdteverhoging zal wel verliezen op korte termijn met zich mede brengen, doch kan op de lange termijn gunstig voor de aangroei van de tongpopulatie uitvallen.
- De sluiting van de broedplaatsen : De permanente visserij in de kustwateren oefent een schadelijke invloed op de tongpopulatie uit, vermits deze gebieden enerzijds de broed- en kweekplaatsen van de juveniele tong vormen en anderzijds de volwassen tongstock in de paai-periode enkele weken (april-mei) herbergen. Het afsluiten van dit gebied (vnl. de kustwateren van België, Nederland en Duitsland) zou aldus evenzeer positief op de biomassa van de Noordzee tongstock kunnen inwerken.
- De beperking van het motorvermogen : Een beperking van de tongvisserij op basis van een motorvermogengrens moet eveneens positieve gevolgen in de toekomst met zich medebrengen.

DE OVERIGE TONGGEBIEDEN

De Belgische tongvisserij in de Ierse Zee en in het Kanaal van Bristol kan stilaan als een traditionele visserij worden beschouwd. Een stuk nationale visserijgeschiedenis heeft zich aldaar ontwikkeld, gaande van het vooroorlogse vissen met zeilvaartuigen, over stoomvaartuigen en motortrawlers tot de invoering van de boomkorvisserij. Deze visgronden betekenden tot voor kort een „sekundaire” armsglag voor de stabilisatie van de tongvangsten. De visserijinspanning in de Ierse Zee stond steeds op onrechtstreeks verband met de tongstand in de Noordzee. Steunend op recente aanvoercijfers, kan het vissen op tong in de Ierse Zee en in het Kanaal van Bristol momenteel echter nog moeilijk als een „sekundaire” visserij worden betiteld (tabel 1).

Uit een recent eigen onderzoek (2) kwamen volgende vaststellingen omtrent de tongstock in beide gebieden naar voren :

- De vangst per eenheid van inspanning bedraagt het dubbel in de Ierse Zee t.o.v. in de Noordzee.
- De Ierse Zee tong heeft een duidelijk tragere groei ten opzichte van de tong uit de andere gebieden. Dit betekent dat de aangroei van de bio-

(Zie vervolg op blz. 2)

(Vervolg van blz. 1)

massa (het gewicht van de populatie) veel langzamer gebeurt dan bv. in de Noordzee en dat maakt de populatie van de Ierse Zee tot een bepaald kwetsbare populatie in verband met een eventuele stijging van de visserijinspanning aldaar.

De huidige exploitatiegraad in bedoelde gebieden werd door de „North Sea Working Group” (1) als optimaal beschouwd. In tegenstelling met de Noordzee stock is er geen afhankelijkheid van één enkele goede jaarklasse, maar van verschillende en dit waarborgt ipso facto een konstant aanbod van tong uit de Ierse Zee en het Kanaal van Bristol. Er is evenwel een maar bij. Deze hoopvolle voorspelling voor de volgende jaren kan door een overbevissing in korte tijd teniet worden gedaan. Vandaar dat maatregelen om de huidige visserijactiviteit in deze gebieden verder gunstig te laten evolueren, zich zonder meer opdringen.

Deze maatregelen gaan — evenals voor de Noordzeestock — in de richting van de „totale toegelaten vangst”. Algemeen wordt beoogd de actuele (goede) vangsten op hetzelfde peil te houden en de uitbreiding van de visserijinspanning te beletten.

DE SCHOLVISSERIJ IN DE NOORDZEE

Vóór 1890 waren schollen van bijna 1 meter lengte geen zeldzaamheid in de vangsten. Met uitzondering van de Faroer gebieden waar nog schollen van om en bij de 80 cm voorkomen, ligt de maximale lengte van schol in de Noordzee thans rond de 60 cm. Dit is niet het gevolg van een wijziging in het groeipatroon, maar reflecteert de intense visserij op deze platvis die de levenskansen voor de zgn. „derde leeftijd” van schol uiterst gering maken.

Die intense visserij heeft het produktiemechanisme van de schol echter nog niet erg aangetast. Bewijs hiervoor levert het rekord dat in 1970 werd geboekt, nl. ten bedrage van 130 duizend ton schol uit de Noordzee.

Op basis van de huidige berekeningen is de toestand van de scholpopulatie nog steeds optimaal te noemen (1), in die zin dat de hoge vangsten zich blijven manifesteren en ook voor de volgende vijf jaren mogen worden verwacht (tabel 2). Er geldt evenwel de voorwaarde dat de visserijinspanning niet mag stijgen. Dit lijkt nochtans niet te verwachten en wel om twee redenen. De eerste reden wordt geïnspireerd door de markt-vraag. Zowel in Engeland als in Nederland vertonen grote fileteerconcerns een steeds grotere belangstelling voor kleine schol (24-30 cm), waarvoor goede prijzen worden geboden. Het resultaat van een te harde visserij op kleine schol kan dan ook het paaipotentieel van de schol in de Noordzee gevoelig in de war brengen met als onmiddellijk gevolg een bruske daling van de scholstock zelf. De tweede reden is nog onheilspellender. Het gevaar is niet denkbeeldig dat de indrukwekkende Nederlandse boomkorrevloot bij gebrek aan tong zich op schol zal concentreren. Het verleggen van visserijinspanning op schol moet ongetwijfeld resultaten in een crisis van de scholpopulatie.

Deze twee factoren waarmee zeker rekening zal moeten worden gehouden, kunnen de gunstige verwachtingen voor schol in de Noordzee te niet doen. Vandaar opnieuw de noodzaak van internationale maatregelen ter bescherming van de scholpopulatie.

Het internationaal overleg omtrent deze problematiek heeft eveneens tot een vangstkwotering geleid. De idee is de totale internationale vangst op 115.000 ton te houden en de stijging van de visserijinspanning op schol tegen te gaan.

DE KABELJAUWVISSERIJ IN DE NOORDZEE

Het aandeel van de Belgische kabeljauwvangsten in de internationale aanvoer uit de Noordzee schommelt momenteel rond de 8 %. Op nationaal vlak is het inzake opbrengst de tweede belangrijkste vissoort. Twee toppen, namelijk in 1968 en in 1971-1972, reikten tot om en bij de 15.000 ton per jaar. De reden hiervoor was opnieuw van biologische aard, namelijk het voorkomen van twee sterke broedjaren, respectievelijk die van 1963 en die van 1969. Met het huidige vangstritme op de Noordzeekabeljauw is het een normaal verschijnsel geworden dat een kabeljauwgebied na vijf jaren volledig is weggevisst. Het voorkomen van sterke jaarklassen op regelmatige tijdstippen wordt dan ook een noodzaak voor het rendement van de visserij.

Uit de eerste gegevens van de „International Young Herring Survey 1973” (3) blijkt dat de nieuwe jaarklas 1972 wel eens een even grote omvang als de bekende sterke jaarklas 1969 zou hebben. Op grond van deze vaststelling kan worden aangenomen dat de visserij op kabeljauw voor de volgende drie jaar in de Noordzee op een verzekerd hoog peil kan blijven.

DE KABELJAUWVISSERIJ OP IJSLAND

De spanning omtrent de internationale kabeljauwvisserij op IJsland is heden blijkbaar geluwd. Niet alleen op politiek vlak, maar ook op biologisch vlak waren de opinies tamelijk tegenstrijdig. Een recente IJslandse studie (5) wees op het gevaar van een te intense visserij in de IJslandse wateren. Het paaipotentieel in dit gebied zou gevoelig zijn gedaald, waardoor het rendement en ipso-facto de vangst per eenheid van inspanning verder zou teruglopen. Deze vaststelling is enigszins in contradiktie met de resultaten van een werkgroep (6) die dit probleem in 1972 ontdeedde. Er bleek dat er geen voldoende argumenten voor een te sterke bevissing konden worden aangehaald. Ondanks dit meningsver-

schil tussen de biologen zal ongetwijfeld de beperkte reductie, ten gevolge van enkele restrikties, baat brengen voor de vangsten van de volgende jaren, zodat een zeker optimisme voor de visserij in de IJslandse wateren te verwachten valt.

DE SCHELVIS- EN WIJTINGVISSERIJ IN DE NOORDZEE

Op grond van de opnamen van bovenvermelde survey (3) kan worden vooropgesteld dat de gunstige vangstcijfers voor schelvis in de Noordzee voor 1973 gevolgd zullen worden door een lichte daling, gezien de jaarklasse 1972 niet erg belangrijk is.

Omgekeerd is de te verwachten situaties voor de Noordzee-wijting. Door de inbreng van de goede jaarklas 1972 is het aanbod van wijting voor de volgende twee jaren verzekerd. De vangstcurve die vanaf 1971 een stijgend verloop kent, zal dan ook in dezelfde positieve zin verlopen.

DE HARINGVISSERIJ IN DE NOORDZEE

De visserij op haring in de Noordzee heeft de laatste twee jaar in België een heropflakking gekend (tabel 2). Deze heropleving heeft natuurlijk nog niet de dimensies van de vijftiger jaren aangenomen, doch een jaarlijkse aanvoer van 1.400 ton voor 1972 en 2.100 ton voor 1973 betekent toch het dubbele van de aanvoer in de zestiger jaren. Een vernieuwde belangstelling voor haring, doch jammer genoeg op een niet zo ideaal moment. Inderdaad de investeringen betrokken bij de tijdelijke overschakeling naar pelagische visserij dienen gesteld te worden in het licht van de toekomst. En deze toekomst is niet zo aanlokkelijk (4). De omvang en de leeftijdsamenstelling van de actuele haringstock in de Noordzee is thans dermate dat de visserij grotendeels afhankelijk wordt van de jongste leeftijdsklassen. Enkele opeenvolgende arme jaarklassen zullen de visserij van volwassen haring in de Noordzee volledig onrendabel maken. Het voorkomen van een sterke jaarklasse zal evenmin genoeg gewicht in de schaal kunnen werpen om van een echte heropbloei te kunnen spreken. Anderzijds is er de industriële visserij op onvolwassen haring, vnl. door Denemarken, Noorwegen en Rusland, met als bestemming de veevoeders. Deze te hoge exploitatie van juveniele haring is van deze aard dat het paaipotentieel bedenkelijk daalde, nl. met 70 % tussen 1965 en 1970. Anders gezegd krijgen niet voldoende aantal haringen de gelegenheid om volwassen te worden en voor de zo noodzakelijke reproductie te zorgen. Het ligt hier dus ook voor de hand dat internationale maatregelen zich opdringen om de vangst op haring voor menselijke consumptie voor de toekomst te verzekeren. En dit is ongetwijfeld van dringende aard, gezien de continue daling van de internationale vangsten die reeds een aanvang maakte in 1966 en met de jaren steeds scherper werd.

Het internationaal overleg omtrent het heropleven van de haringstock was voornamelijk gericht op het doen stijgen met 100 % van de biomassa over een periode van vier jaar. De totale toegelaten vangst zou dan aanvankelijk slechts 380.000 ton kunnen stijgen. Uiteindelijk werd, onder economische en politieke druk, de totale toegelaten vangsten (in de Noordzee en het Skagerrak) op 494.000 ton gesteld.

DE GARNAALVISSERIJ LANGSHEEN DE BELGISCHE KUST

Het jaar 1973 betekende voor de garnaalvloot een goed jaar met een aanvoer van 1.600 ton (tabel 2). Het was inderdaad sedert 1956 geleden dat dergelijke massale vangsten waren voorgekomen.

Het garnalenonderzoek door middel van maandelijks bestandsopnamen heeft de crisis in het voorjaar van 1971 volledig verklaard, nl. door de massale roofzucht van de kabeljauwklasse 1969 die maandenlang de kust als het ware heeft geplunderd. De garnaalpopulatie heeft zich inmiddels hiervan hersteld, vandaar dat zij reeds in 1973 een zeer grote omvang heeft bereikt.

In feite wordt de garnaalstapel door twee factoren gedetermineerd, nl. door de meteorologische omstandigheden en door de predatie (voedsel voor andere vissen, vnl. kabeljauw en wijting).

Op grond van deze twee factoren kan voor 1974 een nog beter jaar worden verwacht.

Tabel 1 — De Belgische tongvangsten in de Noordzee, De Ierse Zee en het Kanaal van Bristol in ton, over de periode 1963-1973.

Jaar	Noordzee	Ierse Zee	Kanaal van Bristol
1963	7.176	64	174
1964	838	938	471
1965	1.342	1.025	498
1966	3.150	407	248
1967	3.991	307	451
1968	3.475	332	289
1969	2.456	841	289
1970	1.736	1.054	521
1971	1.997	800	481
1972	1.569	534	520
1973	1.223	725	757

(Zie vervolg op blz. 3)

Tabel 2 — De Belgische aanvoer uit de Noordzee van kabeljauw, schol, haring en garnaal in 1.000 ton, over de periode 1963-1973.

Jaar	Kabeljauw	Schol	Haring	Garnaal
1963	3,1	4,9	1,8	0,9
1964	3,7	3,3	1,6	0,9
1965	8,0	2,9	0,8	0,9
1966	8,0	5,0	0,4	1,0
1967	12,5	5,7	0,4	1,3
1968	16,0	4,8	0,1	1,0
1969	10,9	3,9	0,5	1,4
1970	6,7	4,0	0,7	1,4
1971	14,0	3,9	0,7	0,9
1972	11,5	3,8	1,4	0,9
1973	8,6	4,1	2,1	1,6

BIBLIOGRAFIE

- (1) Report of the North Sea Flatfish Working Group; I.C.E.S., C.M. 1973/F : 18.
- (2) De Clerck, R. Belgian sole and plaice fisheries in the Irish Sea and Bristol Channel; I.C.E.S., C.M. 1973/F : 32.
- (3) Report on the I- and II-group cod, haddock and whiting caught during the international young herring survey 1973; I.C.E.S., C.M. 1973/F : 35.
- (4) Report of the North Sea herring assessment working group; I.C.E.S., C.M. 1973/H : 27.
- (5) Schopka, S.A. and Jonsson, J. Reassessment of the cod stock at Iceland; I.C.E.S., C.M. 1973/F : 11.
- (6) Report of the ICES/ICNAF working group on cod stocks in the North Atlantic; I.C.E.S., C.M. 1972/F : 4.

Overbevissing :

HET EFFEKT VAN GESLOTEN GEBIEDEN VOOR DE TONGVISSERIJ

(Vervolg van vorige week)

HET EFFEKT VAN SLUITING VAN DE KUSTZONE VOOR DE TONGVISSERIJ

1) HET EFFEKT OP DE VANGST AAN MARKTWAARDIGE VIS

Uit figuur 1 is gebleken dat het aandeel, dat de kustzone levert aan de totale tongvangst met de seizoenen wisselt. Vooral in het tweede kwartaal is de kustzone van belang. Het aandeel van de kustzone in percentages van de totale vangst is in figuur 10 voor de vier seizoenen grafisch weergegeven voor kustzones van verschillende breedten. Uit deze figuur kan men aflezen, dat in het tweede kwartaal 1972 de helft van de totale aanvoer werd gevangen in een kustzone ter breedte van 27 zee-mijlen en 80% van de vangst uit een kustzone breed 35 mijl kwam. In de andere kwartalen lagen de waarden anders.

Gaat men uit van een bepaalde breedte van de kustzone, bijvoorbeeld 12 mijl, dan viel daar in het tweede kwartaal 17% van de totale aanvoeren binnen, in het eerste kwartaal echter nog geen 5%.

Figuur 11 geeft voor tong voor kustzones van 15 en 30 mijl weer welk deel de vangst in die zones van het totaal per kwartaal in 1972 uitmaakte. Het gedeelte afkomstig uit de 15 mijl zone is zwart weergegeven, het deel uit de 15-30 mijls zone gearceerd.

Indien men besluit om een kustzone voor de tongvisserij te sluiten en daarbij de daar onder normale omstandigheden voorkomende tongketter onttrekt aan de visserij in de Noordzee, dan zou het instellen van een gesloten zone van 15 mijl, het gehele jaar door, een vangst-reductie van 14% geven en een zone van 30 mijl een reductie van 39%. In de praktijk zal het niet mogelijk zijn om de overtollige schepen uit de Noordzeevervisserij te houden, ze zullen gaan vissen in het vrije gedeelte van de Noordzee, waar de visserijdruk zal gaan toenemen, zodat de werkelijke

vangstreducties een stuk minder dan resp. 14% en 39% zullen zijn. Figuur 12 geeft het beeld voor de schol en hier zal een gesloten zone vooral de aanvoer in het tweede kwartaal beïnvloeden. Ook hier zal de vangstreductie geringer dan 10% of 31% zijn.

Het instellen van een gesloten

zone van 15 mijl alleen in het tweede kwartaal (bijvoorbeeld om de tong in de gelegenheid te stellen ongestoord te paaien) heeft, als de vrijkomende visserij-inspanning aan de Noordzeevervisserij onttrokken wordt, minder dan 10% vangstreductie tot gevolg.

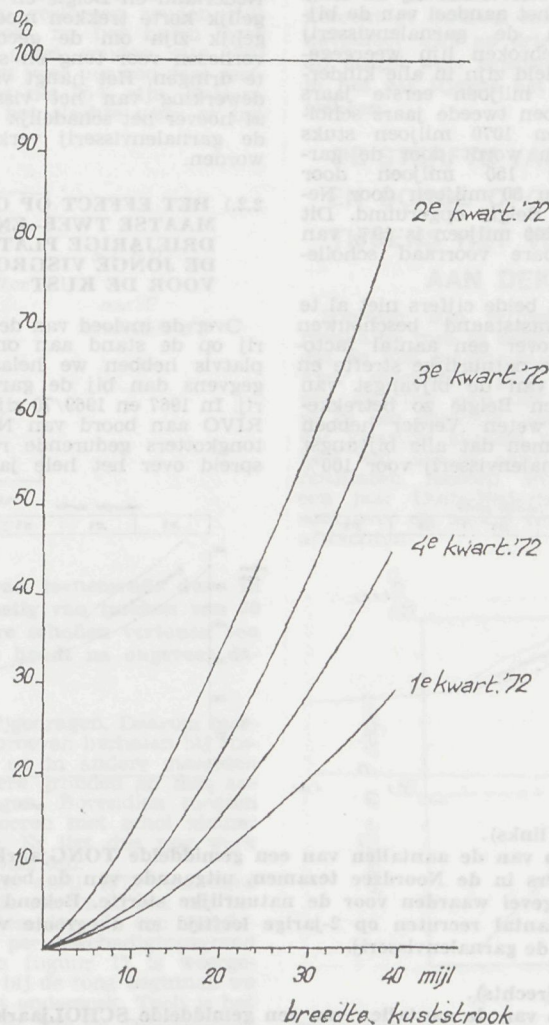
2) HET EFFECT OP DE STAND AAN ONDERMAATSE PLATVIS

Hierbij moeten we onderscheid maken tussen ondermaatse vis in de kinderkamers in hun eerste en tweede levensjaar, waar ze voornamelijk door de garnalenvisserij opgevangen wordt en ondermaatse vis op de jonge visgronden voor de kust waar ze gedurende het halve jaar voor hun intrede in de visserij als recruten (tweede en derde levensjaar) worden gevangen door de tongkotters.

2.1) HET EFFECT OP JONGE EEN EN TWEE-JARIGE PLATVIS IN DE KINDERKAMERS

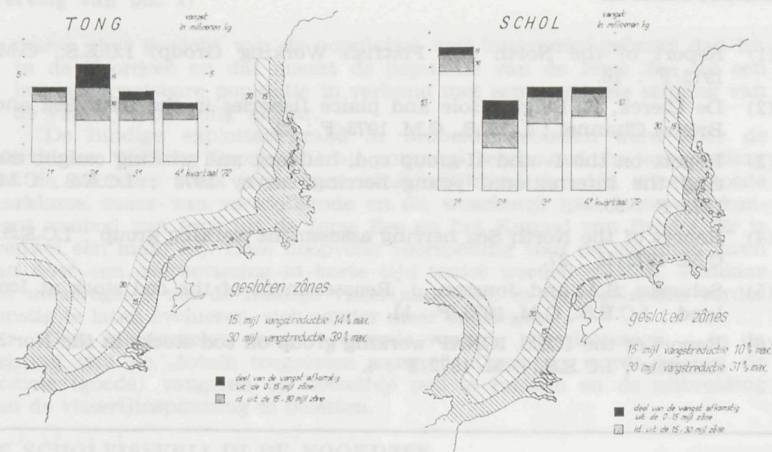
Uit Duits onderzoek verricht vanaf 1954 (Meyer-Waarden & Tiews, 1965 en Tiews, 1971) is bekend hoeveel ondermaatse tonggetjes en scholletjes er jaarlijks door de Duitse garnalenvissers meegevangen en gedeeltelijk met kleine kans op overleving overboord gezet zijn. Gemiddeld over de jaren, dat waarnemingen gepubliceerd zijn (1954 t/m 1967) werden 45.000.000 één- en tweejarige tonggetjes en 15 miljoen één- en tweejarige scholletjes per jaar meegevangen en waarschijnlijk vernietigd in de gebieden waar de Duitse garnalenvissers opereren. Dit zijn forse getallen, maar men moet ze beschouwen tegenover de hoeveelheid één- en tweejarige tong en schol, die in de kinderkamers jaarlijks voorkomen.

Het bepalen van deze hoeveelheden is echter een moeilijke zaak, omdat we over een aantal belangrijke zaken onvoldoende geïnformeerd zijn. Zo weten we niet met zekerheid wat de natuurlijke sterfte van tong en schol in de eerste jaren van hun leven is. De natuurlijke sterfte van de marktwaardige tong en schol wordt op 10% per jaar gesteld, maar er zijn sterke aanwijzingen, dat de natuurlijke sterfte bij de jonge platvis een stuk hoger is. Zo is door maagonderzoek van kabeljauw, verricht door onze kabeljauwbioloog Drs. N. Daan, bekend geworden, dat kabeljauw grote hoeveelheden één- en tweejarige tong en schol kan verorberen. Wel is bekend dat de

Figuur 10. Percentage van de TONGaanvoer per kwartaal gevangen in een kuststrook van toenemende breedte in 1972.

(vervolg op blz. 4)

Figuur 11 (links)

Het gedeelte van de TONGvangst per kwartaal in 1972 afkomstig uit de kuststrook 0-15 mijl en uit de strook 15-30 mijl. Worden deze zones permanent gesloten, dan betekent een zone van 15 mijl een vangstproductie van 14% en een zone van 30 mijl minder dan 39%.

Figuur 12 (rechts)

Het gedeelte van de SCHOL-vangst per kwartaal in 1972 afkomstig uit de kuststrook 0-15 mijl en uit de strook 15-30 mijl. Worden deze zones permanent gesloten dan betekent een zone van 15 mijl een vangstproductie van minder dan 10% en een zone van 30 mijl minder dan 31%.

(vervolg van blz. 3)

gemiddelde sterfte van de platvis-jaarklas op tweejarige leeftijd (re-cruut-jaarklas) is. Voor de zuidelijke en centrale Noordzee samen is dit voor tong 116.000.000 stuks en voor de schol 337.000.000 stuks. Dit zijn de gemiddelden over 18 jaar, waarbij voor de tong inbegrepen zijn twee zeer sterke jaarklassen nl. die van 1958 en 1963. Zonder Figuur 12 geeft het beeld voor de gemiddelde sterfte van de tongre-cruut-jaarklas 73.000.000 groot zijn. Bij de gemiddelde cijfers van de Duitse garnalenvisserij zijn de sterke jaarklassen 1958 en 1963 inbegrepen, zodat we voor het effect van de garnalenvisserij op tong uit moeten gaan van 116.000.000 stuks op tweejarige leeftijd.

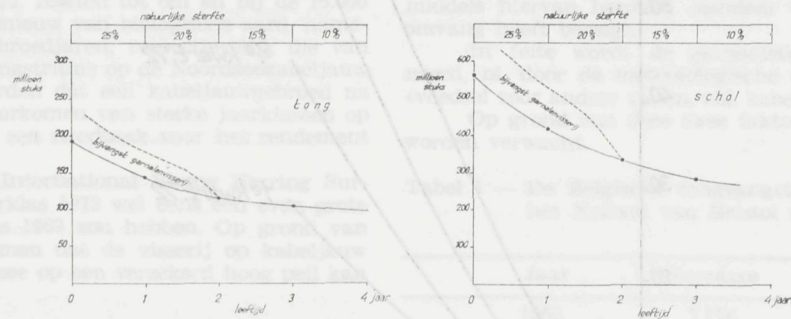
Hoe sterk is zo'n tongklas nu in het eerste en tweede levensjaar in de kinderkamers? Als we aannemen, dat de natuurlijke sterfte in het eerste jaar 25% is, in het tweede jaar 20% en in het derde jaar 15% per jaar, dan is het verloop in aantallen van de gemiddelde tongklas in alle kinderkamers in de Noordzee samen, alleen onder invloed van de natuurlijke sterfte, zoals in figuur 13 voorgesteld. Wilen we de werkelijke hoeveelheden in het eerste en tweede jaar weten. In figuur 13 is dit voorgesteld door de gebroken lijn. Gemiddeld half in het jaar zijn er dan 202 miljoen eerste jaars en 156 miljoen tweede jaars tongen samen 358 miljoen stuks in alle kinderkamers samen aanwezig.

De Duitse garnalenvisserij is de enige waar we gedurende een lange periode over gedetailleerde gegevens over de bijvangsten beschikken. Voor de Nederlandse garnalenvisserij zijn alleen in 1964/65 en 1973 cijfers over de bijvangsten bekend.

Als we nu op grond van de onderlinge verhouding van de garnalenvangsten van de verschillende landen aannemen, dat tegenwoordig naast de 45.000.000 tongetjes van Duitsland nog een 15.000.000 door Nederland en België opge-ruid worden, dan stellen we dit totaal, 60.000.000 stuks per jaar tegenover de 358.000.000 stuks die in de gezamenlijke kinderkamers gemiddeld per jaar aanwezig zijn. De garnalenvijvangst is dan 17% van de aanwezige voorraad tonge-

tjes. Voor de schol gaan we op dezelfde wijze tewerk. Figuur 14 geeft de gemiddelde sterkte van een scholklasjaar op één-, twee en driejarige leeftijd onder dezelfde aanname over de grootte van de natuurlijke sterfte als bij de tong. Ook hier is het aandeel van de bijvangst van de garnalenvisserij door een gebroken lijn weergegeven. Gemiddeld zijn in alle kinderkamers 600 miljoen eerste jaars en 470 miljoen tweede jaars scholletjes, samen 1070 miljoen stuks voorradig en wordt door de garnalenvisserij 150 miljoen door Duitsland en 50 miljoen door Nederland en België opgeruid. Dit totaal van 200 miljoen is 19% van de beschikbare voorraad scholletjes.

Men moet beide cijfers niet al te zeer als vaststaand beschouwen omdat we over een aantal factoren zoals de natuurlijke sterfte en de grootte van de bijvangst van Nederland en België zo betrekkelijk weinig weten. Verder hebben we aangenomen dat alle bijvangst van de garnalenvisserij voor 100%

Figuur 13 (links).

Het verloop van de aantallen van een gemiddelde TONGjaarklas in alle kinderkamers in de Noordzee tezamen, uitgaande van de boven de grafiek aangegeven waarden voor de natuurlijke sterfte. Bekend is het gemiddelde aantal recruten op 2-jarige leeftijd en de grootte van de bijvangst van de garnalenvisserij.

Figuur 14 (rechts).

Het verloop van de aantallen van een gemiddelde SCHOLjaarklas in alle kinderkamers in de zuidelijke en centrale Noordzee tezamen, uitgaande van de boven de grafiek aangegeven waarden voor de natuurlijke sterfte. Bekend is het gemiddelde aantal recruten op 2-jarige leeftijd en de grootte van de bijvangst van de garnalenvisserij.

dood is gegaan. De cijfers geven echter wel de grootte orde van het effect van de garnalenvisserij weer. Wat kunnen we doen om schadelijk effect van de garnalenvisserij op de stand aan jonge platvis te verkleinen? Zoals in het begin al aangegeven zijn er twee factoren waardoor de kans op overleven van een gevangen platvis verkleind wordt nl. de schadelijke bij-effecten door het verblijf in het net tijdens het vissen en door het verblijf aan dek nadat de vangst op dek gestort is. Zoals later zal blijken is de sterfte tengevolge van het verblijf in het net gekoppeld aan de duur van de trek en overleven er veel meer vissen bij een trek van korte duur dan bij een trek van lange duur, waarbij de grond waarop gevestigd wordt en de aard van de vangst een belangrijke rol spelen. Om de sterfte in het net zo klein mogelijk te houden zijn korte trekken een vereiste.

Aan boord moet de bijvangst zo weinig mogelijk uitdrogen, aange-raakt of omgezet worden en als het enigszins mogelijk is direkt weer overboord gezet worden. Onnodig te zeggen dat een schudzeef, waar de vangst overheen geleid wordt, een extra ruwe behandeling van de jonge platvis betekent, die de overlevingskans beslist niet vergroot. De in Nederland ontwikkelde spoel-sorteermachines voor garnalensche-pen zorgen voor een sterk verklei-nen van de kans op letsel, zonin-straling en uitdroging en een spoedig weer overboord zetten van de kleine platvis. Door gebruik van spoel-sorteermachines of soortgelijke apparatuur aan boord van alle garnalensche-pen van Duitsland, Nederland en België en zoveel mogelijk korte trekken moet het mo-gelijk zijn om de geconstateerde verliezen voor tong en schol terug te dringen. Het hangt van de me-dewerking van het visserijbedrijf af hoever het schadelijk effect van de garnalenvisserij verkleind kan worden.

2.2.) HET EFFECT OP ONDERMAATSE TWEE- EN DRIEJARIGE PLATVIS OP DE JONGE VISGRONDEN VOOR DE KUST

Over de invloed van de tongvisse-rij op de stand aan ondermaatse platvis hebben we helaas minder gegevens dan bij de garnalenvisse-rij. In 1967 en 1969/70 zijn door het RIVO aan boord van Nederlandse tongkotters gedurende reizen, ver-spreid over het hele jaar en het

gehele vanggebied in de Noordzee, studies gemaakt van de bijvang-sten. Het aantal schepen dat daar-bij betrokken werd, was uiteraard beperkt. Toch was de spreiding van dit aantal over de visgebieden, de seizoenen en de typen kotters zo-danig, dat het mogelijk is om op grond van de verkregen cijfers een schatting te maken van de hoe-veelheden ondermaatse tong en schol, die door de kotters meege-vangen en waarschijnlijk met een geringe kans op overleving weer overboord gezet werden.

In 1967 werd naar schatting door de gehele Nederlandse tongvloot 68.000.000 twee-jarige schol en 7.000.000 twee-jarige tong meege-vangen. In 1969/70 waren dit resp. 137.000.000 en 66.000.000 stuks.

In 1967 was het de jaarklas 1965 die ondermaats opgevisst werd. Bij de schol had die jaarklas toen een sterkte van 323.000.000 stuks. Tellen we het deel, dat door de tong-kotters werd vernietigd erbij op, dan krijgen we 391.000.000 stuks, waarvan de bijvangst van de tong-kotters 17% per jaar uitmaakt.

Bij de tong had de jaarklas 1965 in 1967 een sterkte van 25.000.000 stuks. Samen met het deel dat de tongkottervloot meeving was dat 32.000.000 stuks, waarvan het vernietigde deel dus 22% per jaar uitmaakte.

In 1969/70 was de grootte van de twee-jarige scholstand 370.000.000 stuks. Er werden 137.000.000 stuks door de tongkotters ondermaats ge-dood, dat is samen 507.000.000 stuks, waarbij het vernietigde deel 27% per jaar van de totale stand uitmaakte.

Voor de tong waren de overeen-komstige cijfers in 1969/70 130 mil-joen stuks plus 66 miljoen stuks is samen 196 miljoen stuks, waarvan het deel dat vernietigd werd 34% per jaar bedraagt.

Uit deze cijfers blijkt, dat in 1969/70 een hoger percentage onder-maatse tong en schol werd vernietigd dan in 1967. Hier zal de toenemende overschakeling van bordentrawl naar boomkorvisserij een belangrijke rol gespeeld heb-ben. Verder gold in 1969/70, dat de Nederlandse minimummaat op schol 27 cm in plaats van de inter-nationale 25 cm geworden was, het-geen in 1967 nog niet het geval was.

Evenals bij de garnalenvisserij geldt voor bovenstaande percenta-ges, dat ze beslist niet als exact op-gevat moeten worden. Het zijn ten-slotte steekproeven uit slechts twee jaren en we namen erbij aan, dat alle meegevangen ondermaatse tong en schol gedood werd.

Wat kunnen we doen om het schadelijk effect van de tongvisse-rij te verminderen? Evenals bij de garnalenvisserij dient de trek-duur zo kort mogelijk te zijn om de verliezen door het verblijf in het net zo klein mogelijk te houden. Verder dient alles nagelaten te wor-den, dat de ontsnappingskans van ondermaatse vis vermindert, dus 7½ cm mazen in de kuil en geen netversperringen binnen de kuil. Van groot belang is om de jonge visgronden, waar kans op veel onder-maatse tong en schol is zo veel mogelijk te mijden. In dit licht bezien is er dus veel te zeggen voor het instellen van een gesloten kust-zone voor de tongvisserij, maar dan het gehele jaar door of in het twee-de en derde kwartaal. De sterfte tengevolge van het verblijf aan dek kan sterk gedrukt worden door het gebruik van sorteermachines met afvoergoten analoog aan de spoel-sorteermachine aan boord van de garnalensche-pen. Ook hier geldt, dat de mate waarin het schadelijk

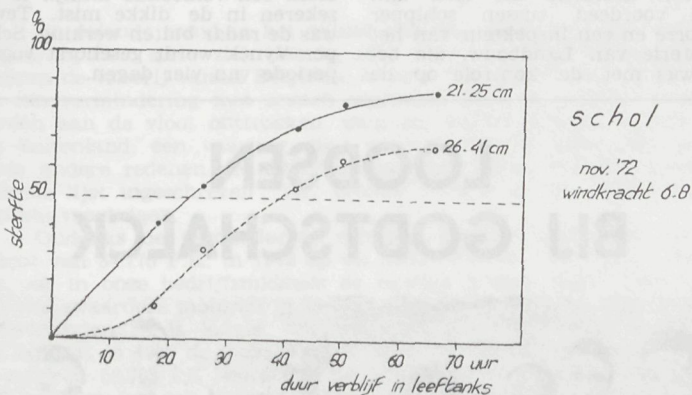
(vervolg op blz. 5)

(Vervolg van blz. 4)

effect van de tongvisserij vermindert kan worden geheel afhankelijk van de medewerking van het visserijbedrijf.

DE STERFTE VAN TONG EN SCHOL, OPGELOPEN BIJ HET VERBLIJF IN HET NET TIJDENS HET VISSEN

Over de sterfte opgelopen in het net blijkt zeer weinig onderzoek in het verleden gedaan te zijn. Alle informatie hierover moeten we zelf gaan verzamelen, hetgeen een langdurige kwestie kan worden. Niet alleen de duur van de trek, maar ook de grondsoort, de aard en de mate van vulling van de kuil, het weer en de seizoenen spelen een rol. Toch is het nuttig om enkele behaalde resultaten te vermelden. In het lopend jaar wordt het onderzoek naar de overlevingskansen van gevangen tong en schol door ons intensiever aangepakt en in Duitsland is er een visserijbioloog speciaal mee bezig aan boord van garnalen- en tong-schepen. Mogelijk is er volgend jaar meer over te melden. Aan boord van de „Tridens”, waar vis in leeftanks dagenlang geobserveerd kan worden, werd tijdens een twee-weekse reis in november 1972 een eerste onderzoek ingesteld naar de overleving van schol en in april 1973 naar tong. Het gebruikte net was een bokkennet aan de borden met vijf wekkers. De trekken varieerden van 20 minuten tot 2 uur en er werd zoveel mogelijk op dezelfde visgrond gevist. Het weer was in november niet zo best: van de 57 trekken waren er 31 bij windkracht 7 en 8. In april 1973 was het weer veel gunstiger, windkracht 2-5.

Figuur 15. Percentage SCHOL gestorven na een verblijf van toenemende duur in leeftanks aan boord van de „Tridens” en afkomstig van trekken van 20 minuten tot 2 uur in november 1972. De kleinere schollen vertonen een grotere sterfte dan de grotere schol. De sterfte houdt na ongeveer dagen op.

Wanneer we de schol afkomstig uit alle trekken (zowel de korte als de lange) onmiddellijk na het vissen in de leeftanks stoppen en die geregeld op dode vis controleren, dan blijkt dat er regelmatig nieuwe sterfgevallen bijkomen. Dat vermindert echter steeds en na ongeveer drie dagen komen er geen nieuwe dode schollen meer bij. Dat blijkt uit figuur 15, waaruit ook valt op te maken, dat de kleinere schollen een hoger sterfte percentage vertonen dan de grotere vis. Toch is deze sterfte niet het gevolg van het verblijf in de leeftanks, wat men op het eerste gezicht zou zeggen. Bij het slechte weer bewoog het schip zich wel maar niet erg.

Dit blijkt uit figuur 16, bovenste grafiek. De schol uit iedere trek bekeken we namelijk ook op in het net opgelopen beschadigingen. A-schol was onbeschadigd en voorzien van een complete slijmlaag. E-schol was flink beschadigd, miste veel schubben en had vrijwel geen slijmlaag meer over. De stadia B, C en D lagen tussen A en E in.

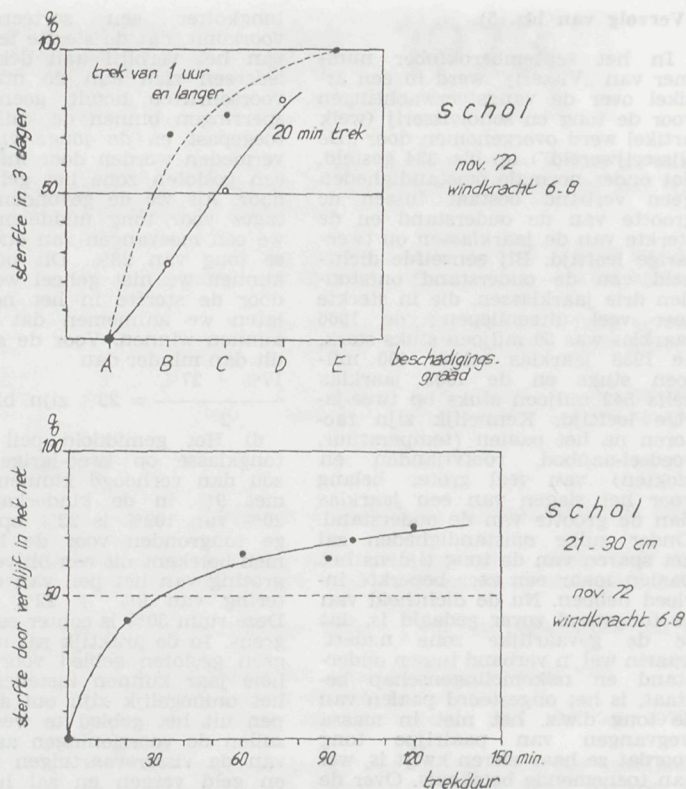
Zowel bij trekken van 20 minuten als bij die van een uur of langer waren alle A-schollen, die we in de leeftanks stopten, na drie dagen nog springlevend, waar uit blijkt dat het verschil in de continu van vers zeewater voorziene tanks niet schadelijk voor de schol was en hij alleen stierf tengevolge van de letsels opgelopen in het net tijdens het vissen.

Figuur 16, bovenste grafiek geeft overigens wel aan, dat bij langere trekken de sterfte per beschadigingsgraad groter is dan bij korte trekken en dat de sterfte toeneemt bij toenemende beschadiging van de schol.

Naast het in de leeftanks stoppen van schol, werd alle schol in de vangsten bekeken op beschadigingen. Bij iedere trek kwamen wel een aantal A-schollen voor (die op het laatste ogenblik of tijdens het halen in het net terecht kwamen) maar doorgaans waren er vrij veel B en C schollen.

Op grond van deze beschadigingsgegevens per trek en de sterftecurven van figuur 16, bovenste grafiek, werd figuur 16, onderste grafiek berekend.

Deze vertelt ons, dat tijdens de novemberreis bij gebruik van een bokkennet aan de borden met vijf wekkers en windkracht 6-8, bij trekken van 30 minuten 50% van de schollen gestorven zouden zijn als ze direct na het halen weer overboord gezet zouden zijn. Bij trekken van twee uur zou deze sterfte door het net 75% zijn. Natuurlijk heeft het slechte weer er het

Figuur 16 (bovenste grafiek)

Percentage SCHOL gestorven na een verblijf van drie dagen in leeftanks aan boord van de „Tridens” afkomstig van 20 minuten trekken en van één en twee uur in november 1972 voor verschillende graden van beschadiging. De kortere trekken leveren een geringere sterfte dan de langere trekken.

(onderste grafiek)

Percentage SCHOL van 21-30 cm dat bij de trekken van de „Tridens” in november 1972 na drie dagen gestorven zou zijn als ze onmiddellijk na de vangst weer overboord gezet zou zijn, tengevolge van letsel opgelopen in het net tijdens het vissen en halen, als functie van de duur van de trekken.

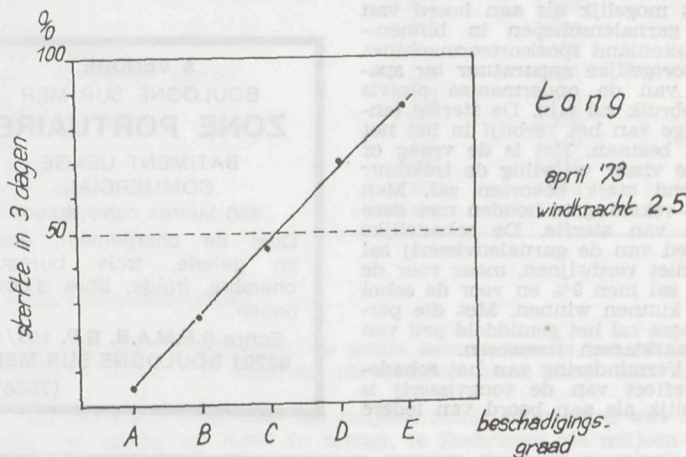
DE STERFTE VAN TONG EN SCHOL OPGELOPEN TIJDENS HET VERBLIJF AAN DEK

Hierover zijn vrijwel nog geen resultaten mee te delen. We weten, dat de niet marktwaardige vis, die weer overboord gaat, gemiddeld een kwartier aan dek blijft voor ze in zee geschept wordt. Tijdens dat kwartier kunnen wind en zon heel wat schade aanrichten. Voor resultaten moeten we tenminste een jaar Duits-Nederlands onderzoek over dit aspect van de sterfte afwachten.

HET EFFECT VAN ONGESTOORD PAAIEN VAN DE TONG OP HET AANTAL NAKOMELINGEN

Hierover valt vooreerst niets te zeggen, omdat de situatie, dat tong ongestoord kon paaien, sinds mensenheugenis niet is voorgekomen. Mogelijk, dat in de vorige eeuw de toestand op ongestoord paaien leek, maar uit die tijd hebben we geen gegevens over het verband tussen de grootte van de ouderstand en de grootte van de nakomelingenstand.

(Vervolg op blz. 6)

Figuur 17.

Percentage TONG gestorven na een verblijf van drie dagen in leeftanks aan boord van de „Tridens” afkomstig van trekken van 15 minuten in april 1973 voor verschillende graden van beschadiging.

(Vervolg van blz. 5)

In het september-oktober nummer van „Visserij” werd in een artikel over de vangstverwachtingen voor de tong en scholvisserij (welk artikel werd overgenomen door „De Visserijwereld”) op blz. 334 gesteld, dat onder normale omstandigheden geen verband bestaat tussen de grootte van de ouderstand en de sterkte van de jaarklassen op tweejarige leeftijd. Bij eenzelfde dichtheid van de ouderstand ontstonden drie jaarklassen, die in sterkte zeer veel uiteenliepen; de 1966 jaarklas was 60 miljoen stuks sterk, de 1958 jaarklas echter 400 miljoen stuks en de 1963 jaarklas zelfs 542 miljoen stuks op tweejarige leeftijd. Kennelijk zijn factoren na het paaien (temperatuur, voedsel-aanbod, roofvijanden en ziekten) van veel groter belang voor het slagen van een jaarklas dan de grootte van de ouderstand. Onder zulke omstandigheden zal het sparen van de tong tijdens het paaien maar een zeer beperkte invloed hebben. Nu de dichtheid van de tongstand zover gedaald is, dat ze de gevaarlijke zone nadert waarin wel 'n verband tussen ouderstand en nakomelingschap bestaat, is het ongestoord paaien van de tong d.w.z. het niet in massa wegvangen van paarijpe tong voordat ze haar eieren kwijt is, wel van toenemende betekenis. Over de grootte van het effect van het ongestoord paaien valt echter absoluut niets te zeggen. Doordat de sterkten van de elkaar opvolgende tongjaarklassen nogal variëren zal het heel moeilijk zijn om een stijging in het recruitment-niveau op korte termijn aan te tonen. Pas na bijvoorbeeld 10 jaar kunnen we zeggen of dit gemiddeld niveau gestegen is en hoe veel.

CONCLUSIES

De belangrijke uitkomsten uit het voorafgaande kunnen we als volgt samenvatten:

- 1) Sluiting van een kustzone gedurende het hele jaar heeft voor de vangst aan bovenmaatse platvis nauwelijks een beperkende werking, omdat de vrijgekomen visserij-eenheden naar het niet gesloten gebied zullen verhuizen en daar de visserijdruk zullen verhogen.
- 2) Sluiting van een kustzone van bijvoorbeeld 15 mijl gedurende het tweede kwartaal alleen heeft uiteraard nog minder beperkend effect.
- 3) Sluiting van een kuststrook voor het ongestoord paaien heeft bij het huidige lage peil van de tongstand zin, het effect ervan is onbekend.
- 4) Vermindering van het schadelijk effect van de garnalenvisserij is mogelijk als aan boord van alle garnalenschepen in binnen- en buitenland spoelsoortermachines of soortgelijke apparatuur ter sparring van de ondermaatse platvis in gebruik zal zijn. De sterfte tengevolge van het verblijf in het net blijft bestaan. Het is de vraag of iedere visser vrijwillig de trekduur blijvend sterk bekorten zal. Men dient rekening te houden met deze vorm van sterfte. De schadelijke invloed van de garnalenvisserij zal dus niet verdwijnen, maar voor de tong zal men 9% en voor de schol 11% kunnen winnen. Met die percentages zal het gemiddeld peil van de jaarklassen toenemen.
- 5) Vermindering van het schadelijk effect van de tongvisserij is mogelijk als aan boord van iedere

tongkotter een sorteerapparaat voorkomt, dat de sterfte tengevolge van het verblijf aan dek opheft, iedereen zich aan de maaswijdde voorschriften houdt, geen netversperringen binnen de kuil worden toegepast en de jonge visgronden vermeden worden door middel van een gesloten zone het gehele jaar door. Als we de gevonden percentages voor tong middelen krijgen we een meevangen van ondermaatse tong van 28%. Dit percentage kunnen we niet geheel wegwerken door de sterfte in het net, maar laten we aannemen dat we 20% kunnen winnen. Voor de schol zou dit dan minder dan

$$17\% + 27\% = 22\% \text{ zijn, bijv. } 15\%$$

2
6) Het gemiddeld peil van de tongklasse op tweejarige leeftijd zou dan verhoogd kunnen worden met 9% in de kinderkamers en 20% van 109% is 22% op de jonge tonggronden voor de kust. Samen betekent dit een blijvende verhoging van het peil van de recrutering van 9% + 22% = 31%. Deze ruim 30% is echter een bovengrens. In de praktijk zal men geen gesloten gebied voor het gehele jaar kunnen instellen en zal het onmogelijk zijn om alle schepen uit het gebied te weren. Ook zullen de voorzieningen aan boord van de vissersvaartuigen veel tijd en geld vergen en zal het jaren duren voor het effect ervan maximaal werkt.

7) De in het kader van maatregelen ter beteugeling van de overbevissing voor 1974 voorgestelde quotering van de vangsten van tong en schol gaat uit van indirecte beperking van de visserijdruk van maximaal 60% om de tongstand weer terug te voeren naar het punt van rationele visserij. Daarvoor is een tongquotum van 6.000 ton voorgesteld. Een hoger vangstquotum heeft bij het huidige gemiddeld peil van de recrutering minder effect en doet de periode waarin de tongstand zich gaat herstellen langer duren. De 6.000 ton is gebaseerd op het huidige recruteringsspeil. Verhogen we dit peil dan kan het quotum ook hoger zijn. Maximaal zal dit bij invoering van de in dit artikel beschreven maatregelen als gesloten gebied en voorzieningen aan boord van alle garnalen- en tongschepen een quotum van 7.800 ton kunnen zijn. Geen quotum en alleen gesloten zone en voorzieningen aan boord betekenen maximaal een vermindering van de visserijdruk met 30%, hetgeen in de huidige situatie waarin de tongstand verkeerd beslist onvoldoende is. Een quotumregeling vervangen kunnen de boven beschreven maatregelen dus niet.

A VENDRE BOULOGNE SUR MER ZONE PORTUAIRE

BATIMENT USAGE
COMMERCIAL

460 Mètres carré au sol

Quai de chargement, étage
en galerie, trois bureaux,
chambre froide, libre d'occu-
pation.

Ecrire S.E.M.A.B. B.P. 103/1
62201 BOULOGNE SUR MER

(7566V)

Onderzoeksraad voor de Zeevaart

De wil tot werken is de 17-jarige scheepsjongen Robert Depaep uit Heist fataal geworden. Toen zijn kollega, matroos Morbeen Dieux, midden een hevige storm op het achterdek een losgekomen visplank wilde vast maken, sprong de jeugdige visser ongevraagd bij. Dit kostte hem helaas het leven want eenmaal het karweitje opgeknapt wilde hij nog de overblijvende keg naar het voordek brengen. Op dit ogenblik werden beide vissers door een zware zee gevat. Matroos Morbeen slaagde er nog in de scheepsreling te grijpen en kon door de overige opvarenden spoedig aan boord gehaald worden. Van de scheepsjongen viel evenwel geen spoor meer te bekennen.

Dit moest matroos Morbeen tijdens de zitting van de Onderzoeksraad voor de Zeevaart te Oostende, nog eens opnieuw uitzetten. Getuige weet te verklaren dat hij helemaal geen hulp had gevraagd. Scheepsjongen Depaep die stond aangeschreven als een bezonder naarstige knaap, sprong vrijwillig bij. Morbeen bevestigde dat het ongeluk zich voordeed nadat de visplank was vastgemaakt en beiden zich opnieuw naar de scheepsbrug wilden begeven. Robert Depaep werd nog even gezien midden een onstuimige zee maar verdween uit het gezicht. De feiten deden zich in december van vorig jaar voor op de treiler Z.402 «Atlantis».

ONENIGHEID MET STAATSAMBTENAAR

De Z.402 «Atlantis» kwam overigens nog in 'n andere zaak ter sprake. Met name naar aanleiding van een discussie die zich aan boord voordeed tussen schipper Vantorre en een inspecteur van het Ministerie van Landbouw, die belast was met de controle op de

maaswijdde van de kuil niet reglementair bevond, wilde hij beslag leggen op de netten.

Dit nam de schipper niet die beeerde dat het de enige netten waren die zich aan boord bevonden en hij dus noodgedwongen de visserij zou moeten stopzetten. Enigszins opgewonden dreigde hij toen de inspekteur overboord te gooien. Feit dat de raad evenwel niet zo ernstig neemt. Vaandrig-ter-zee Degrande, van het visserijwachtschip Godetia, die als getuige werd gehoord en die de meting uitvoerde, is dezelfde mening toegedaan. Hij herinnert zich bovendien nog bitter weinig van de feiten. Wel was er volgens getuige een dispuut, maar dit was dan meer een persoonlijke zaak tussen de schipper en de h. Pottier. Hij weet evenmin te verklaren of er al dan niet een meningsverschil was tussen hemzelf en de h. Pottier nopens de marginale maaswijdde der netten. Rijksschommisaris Bentein zal in een volgende zitting vorderen.

Verder werden nog twee vonnissen uitgesproken. In een eerste zaak werd matroos motorist Ronny Victor buiten zaak gesteld, nadat hij met zijn vaarttuig de O.211 zee had gekozen met een onvoldoende bemanning.

Een tweede zaak betrof de aanvaring die zich in juli van vorig jaar voordeed tussen de N.706 «Ster der Zee» en het Britse ms «Sir William Walker».

De raad is van oordeel dat schipper André Vynck van de «Ster der Zee» een te grote snelheid voer in de gegeven omstandigheden, terwijl de schipper alleen niet bij machte bleek een voldoende uitkijk te verzekeren in de dikke mist. Tevens was de radar buiten werking. Schipper Vynck wordt geschorst voor 'n periode van vier dagen.

LOODSEN BIJ GODTSCHALCK

Vorige week zaterdag werden de kostgangers van het Zeemanstehuis Godtschalck aangenaam verrast door de mannen van de Loodsensportvereniging. Voorzitter Fons Dekeyser en zijn crew zorgden voor versnapering waarop een gezellig onderonsje volgde. Naar verluidt zullen de LSV-mannen er opnieuw een jaarlijkse gewoonte van maken ook de Godtschalckmensen iets aan te bieden. Doen! (Foto Herman)

VIS ETEN IS VERANTWOORD ETEN

DE BELGISCHE ZEEVISSERIJ IN 1973

INLEIDING

Vanwege het Bestuur der Economische Diensten, afdeling Zeevisserij kregen we zopas het jaarverslag omtrent de aanvoer en de besommingen van de Belgische visserijvloot in 1973.

Het dient gezegd dat deze diensten nog nooit zo snel een jaarverslag hebben opgemaakt en het werkelijk een zeer interessant document is, welke spijtig genoeg, aan alle vissers zou moeten kunnen toegestuurd worden daar het zeker zijn groot nut heeft.

Wij moeten onze visserijdiensten gelukwensen met hun snelle uitgave, waarvan we in ons blad enkele belangrijke uittreksels wensen weer te geven.

Dit eenvoudig gestencileerd verslag is zo nuttig dat we gemeend hebben dat het voor onze vakmensen van belang is en we het dan ook hierna laten volgen.

Kwik en Energie

In 1973 deden zich twee gebeurtenissen voor die een der ongunstige invloed hebben uitgeoefend op de exploitatieresultaten. Bij de aanvang van het jaar drukte het kwikalarm de vraag naar visserijprodukten waardoor de prijzen aanvankelijk tamelijk gevoelig daalden. Geleidelijk aan herstelde de toestand zich en na verloop van enige tijd stegen de prijzen naar een normaal peil om naderhand zelfs hoge waarden te bereiken.

Het laatste kwartaal van het verslagjaar werd gekenmerkt door de invloed van de energiekrisis met de hieraan verbonden stijging van de olieprijs wat een gevoelige verhoging van het onkostenpakket met zich bracht. Dank zij het sterk omhooglopen van de prijzen kon deze verhoging voor een groot deel worden gekompenseerd.

Over het algemeen kan worden gesteld dat rendabele besommingen werden gerealiseerd en dat in enkele individuele gevallen zelfs topopbrengsten werden bereikt, zodat 1973 uiteindelijk voor de visserij nog als een gunstig jaar mag worden beschouwd.

In totaal werd door de Belgische vaartuigen in de nationale haven 42.968 ton visserijprodukten afgezet, hoeveelheid die weliswaar de laagste was sedert 1945, maar waarvan de opbrengst daarentegen het rekordbedrag van 1.187.199.276 fr. bereikte, wat ongeveer 163 miljoen meer is dan in 1972.

Steeds minder schepen

De dalende trend in het aantal schepen, die sedert 1950 (444 vaartuigen) optrad, zette zich ook in 1973 voort. Op 31.12.73 bedroegen 268 schepen de visserij vanuit Belgische havens. Vergeleken met 1972 betekent dit een vermindering met zestien eenheden. Drie en twintig vaartuigen werden aan de vloot onttrokken, waarvan vijftien wegens verkoop naar het buitenland, een vaartuig ging verloren, terwijl zeven om verschillende andere redenen de activiteit staakten. Zeven schepen werden in officiële lijst ingeschreven; vier nieuwe en drie in het buitenland aangekochte vaartuigen.

Ondanks de vermindering van het aantal schepen liep de drijfkracht van 84.775 P.K. in 1972 op tot 85.117 P.K. in 1973, wat er op wijst dat ook in onze bedrijfsmiddelen de neiging stilaan begint veld te winnen om zwaardere motoren in te bouwen, verschijnsel dat zich in andere visserijlanden reeds langer tijd voordoet. Als vergelijking is sprekend het feit dat in 1958 de globale drijfkracht van de 444 toen in bedrijf zijnde schepen 58.968 PK bedroeg. Deze oprijving van de motorsterkte ging niet gepaard met een vergroting van de schepen, de brutotonnage daalde in 1973 tot 22.824 BT (23.175 BT in 1972).

Tijdens het verslagjaar bleek een wat groter animo te bestaan voor de bouw van nieuwe schepen: einde 1973 stonden acht schepen op stapel, waar einde 1972 slechts één eenheid in aanbouw was.

Voor de aanvoer van 42.968 ton visserijprodukten waren 51.294 zeedagen nodig. In 1972 bleven onze schepen totaal 53.458 dagen op zee. Kenmerkend voor 1973 was de onderlinge vrij belangrijke verschuiving van het aantal zeedagen op de visgronden. Aan de basis hiervan lag ongetwijfeld de verminderde activiteit in de IJslandse wateren, ingevolge de uitbreiding van de visserijgronden rond dit eiland tot vijftig mijl vanaf 1 september 1972, waardoor verschillende schepen noodgedwongen andere visplaatsen gingen bewerken.

A. AANVOER

a) algemeen:

In 1973 liep de aanvoer door Belgische vaartuigen in de eigen havens terug tot 42.968.442 kg.

Deze aanvoer is de laagste sedert 1945.

Het aantal reizen bedroeg 16.325, het aantal zeedagen 51.294. De gemiddelde aanvoer per zeedag bedroeg 838 kg. (gemiddelde laatste 10 jaar: 760 kg.)

b) per haven:

Zowel in Oostende als in Zeebrugge en Nieuwpoort daalde de aanvoer. In Nieuwpoort was die daling echter spektakulair: in één jaar tijd liep ze terug van 3.088 ton tot 2.074 ton.

Haven	1973	1972
Oostende:	26.786 ton — 6.902 reizen — 3.880 kg/reis	(1972) 29.776 ton — 6.919 reizen — 4.304 kg/ton
Zeebrugge:	14.108 ton — 7.132 reizen — 1.978 kg/reis	(1972) 14.338 ton — 6.973 reizen — 2.056 kg/reis
Nieuwpoort:	2.074 ton — 2.291 reizen — 905 kg/reis	(1972) 3.088 ton — 2.159 reizen — 1.430 kg/reis

c) per vissoort:

— van de meeste IJslandse soorten was de aanvoer merkkelijk minder dan vorige jaren.

— kabeljauw werd nagenoeg niet meer gevangen: slechts 864 ton werden aangevoerd waar dit in 1972 nog 1.890 ton en in 1971 zelfs 2.422 ton was.

— de koolvis deed het al niet beter: 1.979 ton tegen 2.069 ton in 1972 maar 3.028 ton in 1971.

— de noorse schelvis haalde ook maar 1.577 ton, waar in 1972 nog 2.406 ton en in 1971 2.674 ton werden aangeland.

— de schelvisaanvoer kende volgend verloop: 1973: 687 ton, 1972: 602 ton en 1971: 1.067 ton.

— alleen de daling van de aanvoer van andere IJslandse kabeljauw was reeds de hoofdoorzaak van de teruggang van de totale aanvoer in 1973. Er werd slechts 10.219 ton aangeland; in 1972 was dit nog 17.745 ton, in 1971: 16.588 ton.

— de andere IJslandse schelvis deed het daarentegen gevoelig beter: in 1973: 1.993 ton tegen 1.354 ton in 1972 en 822 ton in 1971.

— de wijtingaanvoer was goed: 3.292 ton. In 1972: 2.668 ton en in 1971: 2.539 ton.

— van de platvissoorten deed alleen de schol het even goed als vorige jaren: 1973: 4.733, 1972: 4.541 ton, 1971: 4.595 ton.

— de tongaanvoer bleef echter aan de lage kant: 1973: 2.825 ton; 1972: 2.727 ton; 1971: 3.833 ton.

— de haringaanvoer was betrekkelijk goed: 2.030 ton in 1973 tegen 1.287 ton in 1972 en 654 ton in 1971.

— speciaal dient vermeld de garnalenaanvoer: ze lag nagenoeg 100% hoger dan in 1972: 1.615 ton tegenover 866 ton in 1972 en 903 ton in 1971.

TABEL I

Vergelijkende aanvoer van de voornaamste soorten — 1973 t.o.v. 1972

soort	jaar		+ of -
	1972	1973	
IJslandse schelvis	602	687	+ 85
Ander schelvis	1.354	1.993	+ 639
IJslandse kabeljauw	1.890	864	- 1.026
Andere kabeljauw	17.745	10.219	- 7.526
Koolvis	2.069	1.979	- 90
Wijting	2.668	3.292	+ 624
Schol	4.541	4.733	+ 192
Roggen	1.615	1.755	+ 140
Noorse schelvis	2.406	1.577	- 829
Andere demersale soorten	7.153	7.821	+ 742
Tong	2.727	2.825	+ 98
Haring	1.287	2.030	+ 743
Sprot	118	148	+ 30
Garnaal	867	1.615	+ 748
Noorse kreeft	287	375	+ 88
Totale aanvoer	48.468	42.974	- 5.794

B. AANVOERWAARDE

In het jaar 1973 bereikte de totale aanvoerwaarde het rekord van 1.187.199.276 frank, d.i. ongeveer 163 miljoen frank meer dan in 1972 (+ 16%).

Te Oostende werd voor 596 miljoen frank aangevoerd wat de opbrengst per zeedag op 24.601 fr. brengt, te Zeebrugge 534 miljoen frank of 23.788 fr. per zeedag en te Nieuwpoort 56 miljoen frank of 12.073 fr per zeedag.

(Vervolg op blz. 8 - onderaan)

PLAATSBEPALING

En zo worden stilletjesaan de klassieke navigatiemethoden voor de plaatsbepaling op zee ouderwets en vervangen door de radionavigatie. Peilingen, gegist bestek, sterrekundige bepaling gaan naar de achtergrond. Staan op het voorplan: consol, loran A, navigatie door satellieten, omega,

(Vervolg van blz. 7)

C. VISGRONDEN

1. Aanvoer

Inzake aanvoer was de Noord met 7.051 ton nog altijd de voornaamste visgrond gevolgd door IJsland met 6.614 ton, de kustvisserij met 5.739 ton en de West met 5.346 ton.

2. Aanvoerwaarde

Niettegenstaande op de IJslandse gronden in de laatste vier maanden van 1973 schitterende resultaten bereikt werden, bleef de totale aanvoerwaarde uit die visgrond met 131 miljoen frank toch 6 miljoen frank lager te liggen dan in 1972 (137 miljoen frank). Ook de Oost (83 miljoen frank tegenover 105 miljoen fr. in 1972) en de West (167 miljoen frank tegenover 185 miljoen) verloren terrein.

Daarentegen boekten alle andere belangrijke visgronden of visserijen winst t.o.v. vorig jaar:

Kustvisserij	144 tegenover	137 miljoen frank
Garnaal	79 tegenover	48 miljoen frank
de Noord	168 tegenover	159 miljoen frank
Kreeftenput	61 tegenover	40 miljoen frank
Witte Bank	10 tegenover	4 miljoen frank
Kanaal	158 tegenover	104 miljoen frank
Ierse Zee	106 tegenover	61 miljoen frank

3. Aantal zeedagen

Gedurende het verslagjaar was de Belgische vissersvloot 51.294 dagen op zee tegenover 53.458 in 1972 of 2.164 zeedagen minder.

Op de visgronden hebben zich onderling vrij belangrijke verschuivingen voorgedaan wat het aantal zeedagen betreft. Zo werden de Noordzee en de Ierse Zee drukker bevist dan vorig jaar; op de Kust, de West, de Oost en vooral IJsland daalde daarentegen het aantal zeedagen. De garnalenvissers legden eveneens een grotere activiteit aan de dag.

De daling van het aantal zeedagen op de IJslandse visgronden en de stijging van dit aantal in de Noordzee waren in eerste instantie het gevolg van twee van de voornaamste feiten die zich in de visserij hebben voorgedaan einde 1972 en gedurende 1973. De uitbreiding van de IJslandse visserijgronden tot 50 mijl (vanaf september 1972 en de daaruit voortvloeiende beperkingen enerzijds, en de toepassing van het Belgisch-IJslands akkoord anderzijds, waren de hoofdoorzaken van de daling van het aantal zeedagen.

De stijging van het aantal zeedagen op de gronden in het zuidelijk gedeelte van de Noordzee werd mede veroorzaakt door de toepassing van de „Danish Pair Trawl”-methode door nagenoeg achttien vaartuigen.

decca, loran enz.

Wat de visserij verlangt is voornamelijk betrouwbare en nauwkeurige instrumenten of toestellen die dag en nacht werken en die ver genoeg reiken.

De Franse nijverheid laat zich ook niet onbetuigd in de voortbrengt van radionavigatiemiddelen en zij heeft een toestel op de markt gebracht dat beantwoordt aan deze eisen van de vissers. De Rana P 17 verstrekt ononderbroken, zonder verbeteringen en zonder enige dubbelzinnigheid de juiste positie van het schip. Het toestel is helemaal automatisch en is van een eenvoudige gebruik. Het heeft maar een smalle frequentieband nodig, de som is ongeveer 0,5 KHz voor de gehele wereld, dit is een uitstekend voordeel gezien de overbelasting van de ether. Bovendien bevinden deze frequenties zich in de band die toegekend is aan de radionavigatie door de internationale reglementen. De banden gaan van 255 tot 415 khz.

De Rana is een stelsel van radioplaatsbepaling door fasemeting die gesteund is op een samenvatting van de ononderbroken uitzendingen en deze die worden gegeven door onderbroken uitzendingen.

De permanente uitzendingen verstrekken op een heel vloeiende manier de inlichtingen die nodig zijn voor het bestek. De onderbroken uitzendingen nemen alle dubbelzinnigheid weg en verfijnen nog de positie. De voornaamste gevolgen van deze samenvatting laten toe:

- 1) voor de onderbroken uitzendingen een trage cyclus te hebben (10 minuten);
- 2) op dezelfde golflengten een groot aantal zenders te kunnen laten werken. (Twintig zenders.) Dit laat aan het schip toe het verschil in afstand te meten die haar scheidt van drie bepaalde zenders. Aldus bekomt het schip een net van 3 hyperbolen het best aangepast aan de streek waar hij vertoeft en waarmee hij een nauwkeurige positie bekomt;
- 3) Men kan door deze opvatting bovendien voor iedere uitzending een lange duur (30 seconden) bewerken wat toelaat bij de ontvangst zeer smalle banden te gebruiken (enkele hondersten van een hertz). Dit laat dan toe bij de uitzendingen zeer zwakke krachten te gebruiken (1 watt) voor een ver bereik (1.000 km.). Deze duur van dertig seconden verstrekt bovendien, voor wat het samenspel van uitzending en ontvangst aangaat een speling van ongeveer 3 seconden. Dit wordt gemakkelijk bekomen door een blokkeren van het ontvangstuurwerk.

De Rana heeft een bereik van 1.000 km. bij dag, 400 km. 's nachts. De nauwkeurigheid van de uitkomst hangt van twee factoren af: de kwaliteit der instrumenten en het karakter van de voortplanting der gebruikte golven. Voor wat het toesel aangaat sellen zich geen vraagstukken. De aard van de voortplanting der golven hangt af van de gekozen golflengte en het belang van de afstand. Rana heeft een frequentiegamma dat de gunstigste oplossing brengt tussen het nachtbereik en de verlangde nauwkeurigheid. Anderzijds heeft het gemak van implanting der zenders het uitsralen naar zee bevoordeld. De uitkomst is feitelijk het gemiddelde van de door ieder sein aangevoerde inlichtingen, wat (gezien de frequenties van deze seinen verscheiden zijn) toelaat een belangrijk coëfficiënt te winnen in het voordeel van de uiteindelijke nauwkeurigheid.

Om te eindigen, de nauwkeurigheid van het bestek zal nog verbeterd worden: enerzijds door het gebruik van grote zenders, anderzijds door de keuze mogelijkheid van de zendnetten die de beste kruisingskarakters vertonen. Daarmee kan de Rana nog een voornaam coëfficiënt winnen op de uiteindelijke nauwkeurigheid.

De stelsels met fasemeting hebben echter allemaal het nadeel van de „dubbelzinnigheid”. Dit is de grootste moeilijkheid bij het praktische gebruik ervan.

Dit verschijnsel werd bij de Rana helemaal weggewerkt, helemaal automatisch, zonder onderbreking van de informatie.

Geen enkele tussenkomst van de waarnemer is nodig, niet bij het op gang brengen, niet bij het veranderen van zendnet, en ook niet bij de aankomst in het zendveld der schepen die uit zee komen.

**REDERS en
VISSERS,
voor uw
SOCIALE LASTEN
en BOEKHOUDING
wendt U in volle
vertrouwen tot de**

Beroepsvereniging

HAND IN HAND

O.V.A. VISMIJN OOSTENDE — Tel. 811.01
(7390V)

DE HOLLANDSE REGERING VOORZIET EEN EKSTRA STEUN VAN 61,5 MILJOEN GULDEN VOOR DE VISSERIJ

Als gevolg van de sterk gestegen olieprijs en de gegronde klachten uitgaande van de bedrijfsmiddelen heeft de Hollandse regering vorige week in de Kamer een ekstra steun van 61,5 miljoen gulden of ongeveer 900 miljoen frank gestemd voor tuinbouwers en de visserij.

De gasolie prijs is immers in Holland gestegen tot 4,10 frank per liter of 25 t.h. van de algemene onkosten. Sedert één april kost ze voor de visserij in België 3,16 fr, waar ze sinds vele maanden van 1973 nog aan de officiële prijs van 2,75 fr werd verkocht.

Sommige firma's welke over geen kwantums meer beschikken, voeren die reeds uit Holland in en doen de vissersvaartuigen sedert 1 april 3,75 fr betalen, waar de officieel in het Staatsblad vastgestelde verkoopprijs in transitiet voor het Belgische produkt 3,16 fr is. Aangezien het produkt ingevoerd moet worden aan een veel hoger prijs, zien deze firma's zich genoodzaakt de prijs van 3,75 fr aan te rekenen.

Wij hebben als gevolg hiervan eens even het jaarverslag van de rederskoöperatieve SCAP van 1972 bekeken en stellen vast, dat na de eindejaarsteruggave de gasolie aan die leden reders toen slechts gemiddeld 1,22 fr heeft gekost, waar de officiële prijs 1,92 fr bedroeg.

We stellen dus vast dat ook in ons land de kostprijs van de brandstof voor de visserij zo maar van 300 t.h. in een jaar tijds is verhoogd. In Holland is het niet beter en is de huidige prijs zeker niet lager dan bij ons.

De Visserijwereld, vakblad van 't Nederlands Visserijbedrijf schrijft in haar nummer van 28 maart omtrent de toestand in Holland, het volgende :

DE OLIEPRIJS-STIJGINGEN

Harder is de klap van de olieprijsstijgingen aangekomen. De nog steeds doorgaande prijsstijgingen voor gasolie hebben het kosten-aandeel voor brandstof doen stijgen van 7 % naar meer dan 25 %. De stijging van de prijs voor ruwe olie, welke als grondstof dient voor verschillende in de visserij veelvuldig gebruikte materialen, zoals nylon netten, verpakkingsmaterialen, enz. betekenden nog eens een ekstra klap voor de visserij. De situatie is dan nu ook zo ernstig geworden dat diverse aanvankelijk gezonde, winstgevendende bedrijven niet meer aan hun financiële verplichtingen zullen kunnen voldoen en daarom een beroep zullen moeten doen op de Rijksgroepsregeling. Zelfstandigen voorzover deze althans op hen van toepassing is. Verschillende andere bedrijven hebben reeds **geplaatste nieuwbouwers ingetrokken uit vrees dat bij de hoge kosten de nieuwe schepen niet rendabel geëxploiteerd kunnen worden.** De visserij verkeert met de tuinbouw in vergelijking tot andere bedrijfstakken in een ekstra ongunstige situatie omdat de kostenstijgingen als gevolg van het marktsysteem niet doorbrekend kunnen worden in de prijs voor de produkten. Immers, onze produkten worden aangeboden op de visafslag, waar de prijs bepaald wordt door het vrije spel van vraag en aanbod. Verwachtingen dat de prijs voor vis toch wel automatisch meestijgt met de prijzen

voor andere produkten dienen in dit verband als onwaarschijnlijk aangemerkt te worden. Belangrijker is de behaalde besomming. Daalt deze, zelfs bij gestegen prijzen, dan is het duidelijk dat de ekstra kosten voor olie een ernstige aantasting van het rendement betekenen.

Bezien we de verhouding tussen aanvoer en prijzen in januari 1974 in vergelijking met die in januari 1973 dan moeten we wel tot de konklusie komen dat de hogere prijzen in 1974 veroorzaakt zijn door een sterk verminderde aanvoer als gevolg van veel stormdagen. De verhoogde prijzen compenseren dan ook geenszins de verminderde vangsten in die maand.

WEINIG SLAGVAARDIGE OVERHEID

Het valt te betreuren dat de overheid tot nu toe zo weinig slagvaardigheid getoond heeft bij de ekstra moeilijke situatie waarin de visserij is komen te verkeren als gevolg van de olieprijsstijgingen.

Naar onze mening zou het redelijk geweest zijn, wanneer de overheid niet had toegestaan dat de prijzen voor gasolie voor de visserij in gelijke mate als voor andere bedrijfstakken stijgen. Niet alleen is dit alles voor onze bedrijfstak onredelijk vanwege de reeds eerder genoemde onmogelijkheid om althans op korte termijn de kostenstijging in de prijs door te berekenen, maar bovendien heeft de visserij in wezen een **extra prijsstijging ervaren doordat ook alle kortingen op de gasolieprijs zijn ingetrokken.**

Kortingen die in veel gevallen de beloning betekenden voor een duidelijke kontraprestatie van de bedrijfs-genoten, zoals bij voorbeeld in een aantal gevallen het zelf ter hand nemen van de distributie, welke een besparing voor de leverancier betekende.

Tot daar de Visserijwereld.

DE SNELLE TUSSENKOMST

Naar aanleiding van een snelle en krachtdadige tussenkomst van de Hollandse mensen uit het bedrijf, komt het ons voor, dat de Hollandse regering, waarover men zich nochtans beklagt, veel sneller en behulpzamer is tussengekomen.

Het artikel in De Visserijwereld was verschenen vóór de beslissing van de regering.

Bij ons heeft de Rederscentrale zich beperkt tot een laks briefje en wat gepraat van een paar mensen in de televisie, alsof dit de oplossing brengt.

Ondertussen hopen de onkosten in alle sectoren zich op en ziet de toekomst er ver van rooskleurig uit voor een bedrijf dat voor wat zijn opbrengsten en rentabiliteit aangaat, afhangt van de vraag en het aanbod, daar de vastgestelde minimumprijzen in EEG verband reeds lang als minimumkostprijs voorbij zijn gestreefd.

Wij weten niet welk deel van de vorige week door de Kamer gestemde 900 miljoen frank de Hollandse visserij ten goede komt. Wat we echter zeker weten is dat de tussenkomst van de regering zowat 42 centiemmen per liter of 30 gulden

per duizend verbruikte liter zou bedragen. De kosten hiervan worden op 12,5 miljoen gulden of 180 miljoen frank geraamd. Voor welke periode is nog niet duidelijk.

Met die nieuwe ekstra steun, heeft men daarenboven nieuwe maatregelen genomen, waarvan we maar welke hierop neerkomen dat :

1. De slooppremie voor niet rendabele schepen gebracht wordt op 700 gulden (9800 fr) per bruto registerton, als een schip gesloopt wordt of blijvend aan de visserij binnen het kader van de E.E.G. wordt onttrokken.

De kosten hiervan worden in Nederland op 2,5 miljoen gulden of 35 miljoen frank geraamd.

Over welke periode dit gaat, was ons op het ogenblik van het ter perse gaan, niet bekend.

Wat ons ondertussen wel ter ore kwam is het feit, dat de heer D.J. Langstraat, sekretaris van het Visserij-schap, dit als niet voldoende acht.

Volgens hem wordt er nu met garanties gewerkt. Volgens hem zouden subsidies in de exploitatie-sfeer interessanter zijn geweest.

Hij vraagt zich ook af, hoe de praktische uitvoering van dit alles zal kunnen geschieden.

De heer Vander Zwan, directeur van de Scheveningse redery Jacson vreest dat door de ingewikkeldheid van het stelsel, een groot percentage van het beschikbaar gestelde bedrag terecht zal komen bij de banken en bij de akkountants die rapporten moeten opstellen.

Een ander bedrag van 12 miljoen gulden (170 miljoen frank) voor 't garanderen van leningen, is een klein percentage van de kostenstijging.

Wij kunnen de zienswijze van deze heren steunen, daar waar het gaat omtrent de leningen, maar wat de brandstof betreft, menen we dat dit stelsel bij ons niet moeilijk zou zijn toe te passen daar

België slechts over drie havens beschikt en het zou volstaan een fonds op te richten bij wie maandelijks of driemaandelijks de staten van aankopen van gasoil voor vissersvaartuigen zouden ingediend en gecontroleerd worden door de douane, bij wie voor elke scheepslading toch een dokument de levering aan boord moet bewijzen.

Voor wat de rest betreft is die aanvullende steun, is het niet veel, toch iets, waar in België daar nog niets van is terecht gekomen, bij gebrek aan nieuwe regering en tengevolge van het feit dat de bedrijfsmiddelen veel te traag en te weinig kortaaf handelend optreden.

Het is ons bekend dat op het ogenblik in de Bedrijfsraad voor Zeevisserij omtrent de Hogere kostprijzen een studie wordt gemaakt, waarvan we de inhoud nog niet werden meegedeeld.

Hopen we dat ze grondig en snel wordt opgemaakt en ze aanleiding zal kunnen zijn bij de nieuwe regering om ook de maatregelen bij ons te kunnen zien nemen zoals deze op het huidig ogenblik in Holland zijn genomen.

In het kader van de E.E.G. komt het ons ten andere voor dat het hier om een internationaal vraagstuk gaat, waarin eens te meer België zeer laattijdig reageert.

In Duitsland, Frankrijk, Engeland en nu ook Holland, zijn de steunmaatregelen om te verhelpen aan de hogere brandstofprijzen reeds een werkelijkheid. Alleen de uitvoeringsmodaliteiten geven aanleiding tot discussies.

Zal ons land bij gebrek aan krachtdadig aandringen van het bedrijf, opnieuw hulp bieden als het grootste deel van de bedrijfsmensen niet meer in staat zal zijn hun bedrijfskosten en zware schuldenlasten te betalen?

Afwachten is de boodschap.

P. VANDENBERGHE

KOMT HET IN FRANKRIJK TOT EEN NATIONALE STRUKTUUR VAN DE VERSCHIEDENE PRODUCENTENORGANISATIES ?

Volgens « La Coopération Maritime » is het absoluut noodzakelijk dat de visserij zich overal verenigt in producentenorganisaties en dit vanaf Etaples tot St. Jean de Luz, dat wil zeggen zover de visserijbedrijvigheid zich strekt en uitgeoefend wordt. De veelheid van deze producentenorganisaties is noodzakelijk in Frankrijk gezien de verscheidenheid van de lokale visserij die gaat vanaf de gewone visserij al over de sardinenvisserij tot de schelp- en schaaldiervisserij. Alhoewel deze plaatselijke organisaties absoluut noodzakelijk zijn om bepaalde eigen moeilijkheden en problemen op te lossen toch dienen al deze organisaties zich volgens de zegsman van de betrokken Maritieme Cooperatie, zich nationaal te verenigen om de problemen die gemeen zijn aan de visserij nationaal en zelfs internationaal te bekijken. Inderdaad kan een lokale producentenvereniging, hoe sterk deze ook staat, nationaal en internationaal niets bereiken.

In de eerste plaats dient echter, daar waar nog niets tot stand kwam, het nodige ondernomen wor-

den voor het tot stand brengen van een lokale structuur. Dit aldus voor Dieppe, Port-en-Bessin, Cherbourg, Granville, St. Malo, Arcahon, St. Jean-de-Luz, enz.....

Volgens « Coopération Maritime » zou een nationale organisatie het voordeel bieden dat deze zou kunnen helpen aan de uitbouw van lokale producentenorganisaties, aan de betrekkingen tussen de verscheidene lokale organisaties onderling en aan een nationale en internationale vertegenwoordiging waarbij in de eerste plaats gedacht wordt aan een stem te Brussel bij de Europese instanties.

Dat er in tegenstelling met België, in Frankrijk aan verscheidene lokale producentenorganisaties gedacht wordt, ligt aan de uitgestrektheid van de Franse kust, zowel atlantische als middellandse zee-kust, evenals aan de lokale diversiteiten zowel wat instelling van de visserij betreft als wat de visserijgronden en de visvangsten zelf aangaan. Bij ons liggen de 3 havens binnen een afstand van 45 km en is de lokale diversiteit praktisch nul.

PRAKTISEREN

KROKET

Vóór de oorlog was de kabeljauw reeds de meest gevraagde vis in de West-Europese keukens en dit is totnogtoe altijd zo gebleven. Maar toch zijn we verplicht naar andere vissoorten uit te zien om de tekorten aan te vullen. Het Britse vorschingschip „Cirolana” houdt zich trouwens uitsluitend met dit belangrijke vraagstuk bezig. Ze zoekt onverdroten naar vissoorten die we nu nog niet doorlopend op de markt aantreffen en er zal dan worden gepoogd met kennis van zaken op gastronomische en economische manier over deze komende vissoorten te spreken. Maar aan boord van het m/s „Cirolana” zitten ze voorlopig nog tot over de oren in het wetenschappelijk stadium van dit onderzoek. Toch is de kabeljauw bij lange na niet meer de enige gevraagde vissoort in de keuken.

Vroeger werd de koolvis dikwijls gevangen om de vangsten van kabeljauw in het visruim aan te vullen! Eigenlijk was dit geen grote reclame voor de koolvis, die dan bovendien meestal nog bestemd was voor de vismeelfabrieken. De koolvis stond op bepaalde ogenblikken inderdaad heel laag geprijsd. Dit is allemaal toch wel een beetje veranderd. De Britse visbereiders hebben plotseling de koolvis ontdekt als uitstekende grondstof voor de bereiding van „gepaneelde kroketten”. En daarmee zien we weer eens welke rol deze bedrijven kunnen spelen in de vismarkt. Hebben we niet gezien dat de prijs van de weinig gewaardeerde koolvis plots verdriedubbelde?

SPROT

Ge moet daar ook maar eens op letten, hoe het dikwijls gaat met het wetenschappelijk onderzoek. Niet dat we daarmee willen beoelzen dat dergelijk werk nutteloos zou zijn, ver van ons. Maar verdwijnt plots een visgrond van de zeekaart doordat de visscharen die zo betrouwbaar waren er in geen hoeken noch gaten meer te bespeuren vallen, dan bewijst het wetenschappelijk onderzoek nog maar eens grondig dat we toch zo weinig weten van allemaal die dingen die daar in de sombere duisternis van Neptunus diepten hun stomme verloop kennen. En daar moeten we dan maar weer eens mee tevreden zijn.

Maar toch is het wetenschappelijk onderzoek onrechtstreeks weer nuttig op dit gebied want gedurende de werkzaamheden worden dan nieuwe dingen ontdekt, die ons toelaten andere en nieuwe visscharen te ontdekken. Eigenlijk is dit allemaal wel een beetje normaal, want eens dat een visschaar verdwenen is, kan zij niet meer, zelfs niet met wetenschappelijke middelen, terug in 't leven geroepen worden. Dit was ooit eens het geval met de sprot van de Theems en de Wash. Wie herinnert zich niet meer deze boeiende visvangsten? Reusachtige scholen sprot kwamen deze rivieren opgezwoomen om daar te paaien. Toen plots bleven ze weg... Ga nu maar eens proberen te achterhalen hoe dit komt? Wij denken eerst en vooral aan de ommekeer van de samenstelling van het rivierwater tengevolge van de bezoedeling. Maar we denken dat dit wel te eenvoudig zou zijn als verklaring. Het is allemaal wel wat meer ingewikkeld dan dat. In ieder geval voor de eerste keer sinds jaren, heeft de sprot opnieuw haar verschijning gedaan in de Theems.

Waarom komt de sprot in de monding van Theems en Wash, om te paaien of tenminste om zich klaar te maken voor de voortplanting? Wij dachten vroeger al, wel eens dat de sloven tussen de banken van de rivieren voor hen de gedroomde plaats was om op huwelijksreis te gaan. Maar het wetenschappelijk onderzoek heeft onze eigen theorie van de sprot weer eens overhoop gehaald. Op de hoogte van de monding van de Tyne verschijnen eveneens sprotscharen en deze werden met de grootste aandacht bestudeerd.

Deze reusachtige hoeveelheid sprot die — hou je vast — zo maar eventjes 80.000 ton per jaar oplevert aan Britten en Denen, zwemt over een vlakke zeebodem in een gebied van 10 op 20 zeemijlen. Wat trekt dan zo onweersaanbaar deze scharen aan? Het lijkt nu geen twijfel meer dat de aard van de zeebodem daar de grootste rol in speelt. Een malse zeebodem, slijkerig en modderig vol zeevormen, broze zeeschietjes, garnaalzaad, potsekoepjes enz. Men zou voor minder op reis gaan naar de Engelse kusten!

Blijf toch nog altijd de vraag: als die zeebodem nu zo'n lekkere taart is hoe kan de vis dit weten van op een bepaalde afstand?

Wel, deze zeebodem, geeft een zekere smaak aan het zeewater er boven en daaraan kan de sprot gewoon niet weerstaan. Juist daarom bevindt zich deze enorme hoeveelheid sprot in een beperkte zeeruimte opgestapeld. Het moet eenvoudigweg gaan om een „reuk” in het water vermits de sprot zich gedurende deze tijd niet voedt.

’t Komt er dus op aan, wanneer we sprot wensen te vangen, dat we weer het handlood bovenhalen, het gat met vel opvullen en eens kijken wat er aan zal kleven nadat we het zullen hebben laten zakken op de bodem van onze Noordzee. Vinden we gepaste grond, dan kunnen we de dieptemeter eens aanzetten en dan maken we kans om sprot te vinden. Maar, feitelijk hebben we geen handlood meer vandoen, vermits alle grondsoorten nauwkeurig op de zeekaart staan aangeduid...

BESCHERMEN

Ons (Vlaams) septicisme is een gekend verschijnsel. En wanneer het gaat over de limieten en de bescherming van de visstapel, dan staren we gewoon ongeloofig over de eindeloze ruimte van ons woelig arbeidsveld. En als ge 't eigenlijk eens allemaal goed nagaat, wat hebben we te maken met al die reusachtige hoeveelheden vis die uit de oceanen worden opgehaald. Wat is onze vangst vergeleken met hetgeen de Russen, de Japanners en de Noren ophalen. Wij zouden gestraft worden omdat we eens eventjes een trekje zouden wagen onder de wal van Devon, een trekje voor een klein bennetje tongen. Wie zou daar nu eens kunnen aan weerstaan? Maar honderden reusachtige treilers vissen de Noord-Atlantische oceaan leeg van haring en daar kraait geen haan over... en kleine vissen...

Maar, wat we eigenlijk wilden zeggen: toch begint het langzaam door te dringen bij de visserijstaties, dat er iets moet gedaan worden om de visstapel te beschermen voor de toekomst. Kurieus genoeg hebben een aantal landen uit eigen beweging gepaste maatregelen getroffen. De volgende vissersgeneraties zullen ons bijgevolg toch niet te hard moeten beoordelen. Zo zien we voor de volgende gebieden welke maatregelen er genomen werden:

Noordwest Atlantiek: In november 1973 werd het vergunningsschema voor de Britse vissers in de Noordwest Atlantiek uitgebreid tot de haring, de makreel, pollak, roodbaars. De toegelaten vangsten werden vastgesteld voor verschillende gebieden. Het uitvoeringsbesluit verscheen op 10 januari 11, en daarmee moeten de vissersvaartuigen details geven over hun vangsten en oorkover de plaats waar ze werden gevangen.

Voor de Faries worden nu vergunningen vereist door Engeland en andere landen nog om te mogen vissen in vastgestelde gebieden rond deze eilandengroep. Dit is een overeenkomst met Denemarken. De korvisserij wordt verboden in zekere gebieden. Hier gaat het voornamelijk om de bescherming van kabeljauw en schelvis. De schepen die een vergunning bezitten moeten meteen nota nemen van hun vangsten van deze soorten.

Sedert januari is het de Britten verboden nog haring te vissen in de Noordoost-Atlantiek rond de Faroëreilanden en in zekere gedeelten van de IJszee noordelijk van 63 graden. Met deze maatregelen wordt geprobeerd om bij de Atlantisch-Skandinaafse haring opnieuw behoorlijke voortplantingsgroepen in het leven te brengen. Een ander maatregel verbiedt de aanvoer van schelvis uit een bepaald gebied, uitgezonderd wanneer deze soort alleen maar minder dan 10 % bedraagt van de gehele vangst.

Voor de Noord-Oostelijke IJszee bestaat er nu een overeenkomst tussen Noorwegen, Rusland en Groot-Brittannië. De vaartuigen moeten vergunningen bezitten om zekere gebieden te bevissen en bepaalde hoeveelheden aan te voeren.

De Noordzeeharing was het onderwerp van de besprekingen tijdens de laatste vergadering van de Noordoost Atlantische Visserijcommissie. Toen werden voorstellen gedaan om de voortbrengst tot op de helft terug te brengen in 1974 en dan stilaan te verhogen tot 1977. Door deze maatregel zou kunnen worden verwacht, dat de visvoorraad binnen de vijf jaar zou verdubbelen!

Tegenwoordig wordt de onvolwassen haringstapel onverbiddelijk bevestigd door de Denen en het is niet uitgesloten, dat een of twee jaar van slechte aanwinst de voorraad haring wel eens zou kunnen uit de wereld helpen!

In november van verleden jaar vergaderden in Tokio, Kanada, Japan en Amerika. Het ging hier om een samenkomst van de „Internationale Noord-Pacifische Visserijcommissie”. De Amerikanen liepen daar een blauwtje! Ze hadden danig gehoopt dat maatregelen de Japanners zou kunnen aanzetten hun vangsten van zalm en heilbot te verminderen. Maar de Japanners hadden zelfs nog geen eerbied voor hun eigen reglementen met betrekking tot de heilbot!

Het beste dat de Japanners konden aanbieden was een „begrip” voor het zalmvraagstuk en de belofte meer inspecteurs aan boord van hun vissersvaartuigen in te schepen. Als teken van de ernst van de toestand: de Amerikaanse en de Kanadese lijnenvissers hebben hun vloot in tien jaar tijds met 93 % vermeerderd, terwijl de jaarlijkse Japanse aanvoer met 500 % steeg in 1972. Daarin is onvolwassen vis begrepen...

DUIVEL

Op zee slaapt de duivel nooit. Boulogne, onze nabije buurhaven heeft geen schepen genoeg om vis aan te voeren voor de Fransen en heeft zopas nog een verloren in dramatische omstandigheden. Het m/s „Gany-mede” op de visserij ter hoogte van de kust van Cornwall, maakte plotseling aanzienlijke slagzij over stuurboord. Het was toen 31 januari en drie uur in de namiddag. Het weer was niet danig schoon, maar voor het 1.400 ton meende moderne vaartuig, waren er eigenlijk geen weers-

(Zie vervolg op blz. 11)

DE LENTE EN DE MAZOUT

Ook al vastgesteld? 's Morgens onder het scheren wordt de badkamer plots te dof en we zetten voor het eerst sinds maanden het tuimelraampje op een kier. En tjoep! We horen de vogels kwetteren. Als we de garagepoort openduwen flitst in ons ongelovig oog een jonge zon, die reeds voldoende gewassen is om op dit onchristelijk morgenuur juist boven buurman's koermuur uit te kieren. De ganse dag zijn we wat wazig in ons hoofd, en we krijgen «goestjes» en we voelen binnenpretjes als jonge gave billettjes voorbij fietsen. 's Avonds zijn we loom-moe, anders dan anders en ook moeder de vrouw is anders, want ze aait ons door het haar en

meent dat we beter naar bed zouden gaan i.p.v. nog uren bezig te blijven.

Op dit onvatbare, al dit ongewisse geeft je kleinste dan ongevraagd het antwoord wanneer hij blijft doorvliegen opdat je zou luisteren naar het opstel dat hij vandaag moest schrijven: de lente.

De vogels vliegen hoger, de zon geraakt hoger. De mazoutprijs geraakt het hoogst. Als de minister van het jaar de olie had ingeduid op een sombere, kille, vroegdonkere decemberdag, we waren met de revolutie begonnen. Maar goddank is hij wijzer geweest, hij heeft ons hart het onvermijdelijk infarct bespaard en op de lente gewacht.

Verstandige energiebespaarders hebben reeds de radiatoren dicht gedraaid; zelfs als de elektriciteitstarieven verhogen: we hebben aan de nieuwe zon voldoende licht. Met het eerste tuiltje paaslesies op de kast denken we nauwelijks aan in-deks en prijsverhoging. Een goed minister moet een goed psycholoog zijn.

Spijtig genoeg is hij echter geen bioloog en kan hij niets doen opdat we met onze veel duurder mazout ook veel meer vis zouden vangen. Hij schijnt al evenmin iets te kunnen opdat onze vis veel duurder mijnprijzen zou halen.

Het wordt dan ook weliswaar een nieuwe lente, echter met in het

verschiet een beangstigend donderend zomergeluid.

In Frankrijk, in Duitsland wordt er iets gedaan om de rampspoedige gevolgen van de te dure gasoil voor reders in te dijken; in Nederland heeft de regering zo juist 700.000.000 fr krediet uitgetrokken om de zeevisserij te helpen tegen de uitbatingssellende, die de verhoogde gasoilprijs als gevolg zal hebben. In het land der Belgen, waar domoor keizer is, slikt men de RTT door en blaast men spiksplinter nieuwe maar gebarsten bruggen op. De vrucht van onze visserij wordt afgedreven, terwijl minister Claes naar Ibramco fietst om de man van het jaar te blijven en mijnheer Tindemans, pro nonnens & pastoors maar ook pro socialisten voor onze visserij één grote pluralistische school bouwt.

Na 10 maart zou alles anders worden, als we verstandig kozen! We hebben gekozen. Hier, in de koninginnestad, voor de man die het liever in het frans zegde, aan de Oostkust voor een adellijke telg die Heist en de visserij liever bij Brugge ziet, maar voor iedere sleutelhangen een stem kreeg.

We hebben ons gedacht gedaan en we hebben gekozen. De verkozenen doen hun gedacht en laten ons stikken. Den Uil zit in de olie en wij in de put.

Misschien zal madame Claes en madame Tindemans plots wat wazig in het hoofd worden, een beetje overmoedig een nieuw behaaitje kopen en manliep 's avonds door het uitdunnend haar aaien en hem toefluisteren: neem uw telefoon en zorg er voor dat de vissers aan die verre noordzeekust ook van de lente kunnen genieten. Doe iets voor hen. Maar kom dan naar bed.

De eerste mooie meid die we, met goedkopere gasoil, zullen vangen, zullen we op zijn kabinet bezorgen. Horatius

STEEDS MINDER VIS, STEEDS MEER OPBRENGST TE OOSTENDE NA EERSTE KWARTAAL REEDS 24 MILJOEN Fr. MEER

Het is zeker spijtig te noemen dat te Oostende de visaanvoer steeds kleiner wordt. Dat is vooral spijtig voor de vishandelaars, die toch wel inspanningen doen om de prijzen op peil te houden ook al is dat zeker niet om de schone ogen van de visser. Feit is dat de vis tijdens het eerste kwartaal 1974 veel duurder verkocht werd te Oostende waar de gemiddelde prijs steeg van 19,80 fr naar iets meer dan 27 fr het kg. IJslandvis heeft een vaste prijs verworven waarbij bepaalde soorten praktisch nooit meer onder de 1000 fr per ben dalen. De gullen krijgen ook steeds hoge prijzen en niettegenstaande tijdens de laatste weken van maart grote vangsten tong gebracht werden, bleven ook deze duur. Maar het vlees is nog veel duurder!

Een aanvoer die na drie maanden reeds 1.014.377 kg kleiner is, gaf toch een meer-opbrengst van 24.721.452 fr. Hierdoor brachten de tot op 31 maart aangevoerde 6.234.500 kg vis reeds 168.869.123 fr op. In dit bedrag is 1.911.689 fr begrepen voortkomend van de verkoop van vreemde vis. Verder ook een opbrengst van garnaal die 3.938.876 fr bedroeg. De eigenlijke visaanvoer (zonder de opbrengst van de deelvis op naam en van de geschatte vis) bracht 161.560.773 fr op. Hiervan namen de Oostendse schepen 123.134.880 fr voor hun rekening (tegen 107.113.429 fr in 1973). De opbrengst van de vis aangevoerd door schepen van Zeebrugge bedroeg 16.419.072 fr tegen 13.946.055 fr verleden jaar. Voor de schepen uit Nieuwpoort werd een bedrag van 22.006.821 fr genoteerd tegen 15.662.455 fr verleden jaar. Het feit dat enkele nieuwe grote schepen hier de vloot kwamen vergroten is daar de oorzaak van.

Dat de IJslandse aanvoer nog steeds een belangrijk gedeelte van het totaal uitmaakt blijkt wel uit volgende cijfers. Op een totale visaanvoer van 5.986.538 kg werden er door de 9 nog overblijvende IJslanders niet minder dan 1.681.502 kg voor hun rekening genomen. Dat is ruim een vierde van het totaal. De opbrengst van die IJslandse vissoorten bedroeg 46.785.564 fr wat neerkomt op een gemiddelde prijs

van 27,70 fr of bijna 1400 fr per ben. Bijna alle soorten waren even duur met toch wel een speciale vermelding voor «bonen» die zowat de meest gebrachte soort geweest zijn en tch steeds vlot verkocht werden. Deze vissoort is dus zeker «in». Ook koolvis kreeg hogere prijzen dan voorgaande jaren. Schelvis was onderhevig aan de prijsschommelingen die we voor die soort gewoon zijn. Peperduur bij schaarse aanvoer en eerder goedkoop van zodra de aanvoer ietwat groter wordt. De vraag naar die vissoort is in ons land dus blijkbaar nogal beperkt.

Wat de andere visgronden betreft kregen we meest schepen van de West. Dat is in het begin van het jaar steeds het geval. De vangsten zijn vooral tijdens de maand januari zeer renderend geweest, de opbrengsten eveneens. Ook de maand februari gaf nog renderende resultaten, maar dan meer door de vaak fantastische prijzen die het voor de handel zeker niet gemakkelijker maakten. In maart zijn die prijzen dan meer normaal geworden ook al wegens een regelmatig aanvoer. Niet alleen te Oostende maar ook in het buitenland.

Hierdoor kreeg vooral de kabeljauw meer normale prijzen. Waar tijdens de eerste maanden vaak tot 70 fr betaald werd bleef die prijs in maart meestal onder de 40 fr. En dat schijnt dan een prijs te zijn waarbij ook de handel nog wat kan verdienen. Wijting is de laatste weken minder in trek. Hierdoor moest de opvangregeling dan ook regelmatig tussenkomen. Platvis kreeg, ondanks het feit dat de «magere» periode er in voorkwam toch nog regelmatig tussen 15 en 25 fr volgens de soort en de kwaliteit. Dagen dat de minimumprijs bereikt werd waren eerder zeldzaam.

Roggen zijn zeer schaars gebleven, ze zijn ook duur geweest. Staartvis werd nogal onregelmatig aangevoerd en dan nog meestal kleine sortering. De tongen kwamen er volop tijdens de maand maart, maar dan voornamelijk grote soorten. Lappen waren inderdaad de koninginnesoort. Ze kregen ook de minst hoge prijzen maar bleven

doorgaans toch nog boven de 70 fr, en vaak zelfs boven de 75 fr. De middensoorten bleven de duurste met bloktong als «de duurste» soort. Tarbot kreeg dikwijls 150 fr en meer, kleine sortering haalde nog tot 90 fr en meer.

Over het algemeen kunnen we wel zeggen dat de eerste drie maanden voor de te Oostende verkopende schepen gunstig verlopen zijn. In elk geval werd een aanzienlijke meer-opbrengst bereikt. En die is dan wel zeer nodig nu vooral de brandstofprijzen zo'n zotte kuren maken.

PRAKTISEREN

(Vervolg van blz. 10)

problemen. De bevelhebber van de „Viking-Bank” aan de kor in de nabijheid had eveneens bemerkt dat het schip een overdreven slagzij vertoonde en vroeg over de V.H.F. aan zijn kollega, wat er eigenlijk gaande was. De kapitein van de „Ganymede” antwoordde „dat ze bezig waren te proberen het schip weer recht te krijgen”. Maar feitelijk ging dit maneuver slecht, want het schip ging maar steeds meer op de stuurboordzijde liggen waardoor de bemanning meteen een „veilige” plaats moest gaan zoeken op de scheepszijde langs de andere kant van de romp. Dan, plotseling, met de achterstevens eerst, verdween het vaartuig in de diepte. In tien minuten tijds was 't allemaal afgelopen! Inderdaad, op zee slaapt de duivel nooit. Aan boord van de treiler was iedereen kalm gebleven en de marconist had zelfs nog een bericht doorgeseind naar Boulogne radio, een gewoon routinebericht. Achteraf vertelde hij trouwens dat hij zijn bericht had doorgeseind staande op het schip van de radiohut en met de voeten in het water.

Ondertussen was men niet werkloos gebleven aan boord van de andere twee treilers, de „Viking-Bank” en de „Cote-de-la-Vierge”. Snel waken ze naar de zinkende treiler toe gemaneuvreerd om de bemanning in levensgevaar te redden. Het weer was er intussen niet op verbeterd, de zee was aanschiend. De „Viking-Bank” slaagde er in tien opvarenden aan boord te nemen maar zag zich verplicht de reddingsboten in de woelige zee achter te laten. Twee mannen waren na een uur nog te water. Op de rand van de ondergang werden ze gered door de „Cote-de-la-Vierge”.

Aan boord van een „Bombard-vlotje” waren twee matrozen ondetussen afgedreven en een andere treiler uit Boulogne kon hen gelukkig bemerken en oppikken.

Daarnee was het drama evenwel nog niet ten einde. De „jongen”, twee matrozen en de tweede marconist waren ten onder gegaan met het schip. Het afschuwelijk spektakel speelde zich af, terwijl de kor aan dek gewonden was. Het winden heeft dus met het geval niets te maken, althans niet na de eerste informatie.

OOSTENDSE MARKT EN VISMIJNECHO'S

Een redelijk gunstig verlopen Goede Week dit keer. Niet elk jaar is dat het geval want over het algemeen kregen we dalende prijzen voor de meeste soorten in die laatste vastenweek. Nu was alleen schelvis aan de goedkope kant. Voor de grote sortering echter toch nog meer dan 1000 fr de ben. Het moet trouwens gezegd dat de aanvoer van schelvis redelijk ruim was en bijna 2000 bennen bedroeg. Dat is andere jaren meer dan genoeg om de prijs te doen terugvallen naar het minimum peil terwijl zelfs grote partijen moesten opgevangen worden. Dit keer niets daarvan zodat het voor de verkopende IJslanders nog redelijk goed afliep met

BOKKENVISSERIJ!

vier opbrengsten boven het miljoen voor de vier schepen. De Kanaalschepen hebben het er eveneens goed afgebracht. De visvangsten zijn wel kleiner geworden. Verschillende schepen zorgden zelfs al voor gevarieerde vangsten waardoor wel iets meer rog, heek en staart op de markt was. De tongenaanvoer is ruim gebleven en bedroeg toch weer 37.000 kg. Tongen kregen dinsdag dalende prijzen, de grote en middensoorten alleszins, de kleine soorten werden duurder. Voor de spanvis was het ook een gelukke reis. De vangsten waren redelijk ruim en werden ook flink verkocht. Van de Noord blijven de vangsten weinig renderend. Ze zijn niet erg ruim en de meeste soorten krijgen ook geen te beste prijzen. Grote wijting haalde nog tot 950 fr., totten en kleine wijting neigden echter naar het minimumpeil.

De garnalvissers hebben het er weer zeer goed afgebracht. Niet alleen zijn de vangsten minstens zo groot als verleden week, de prijs is daarbij ook nog gaan stijgen. Zo werd einde voorgaande week en begin deze week tot 100 fr het kg betaald voor de mooiste sortering. Een aanvoer van 7.568 kg werd verkocht tegen een gemiddelde prijs van ruim 72 fr en dat is dan weer een prijsstijging van 10 fr het kg.

Het komende Paasweek-end speelt hier ongetwijfeld een rol. De totale visaanvoer bestond deze week uit 10.800 bennen en 37.000 kg tong. Meer vis op de dinsdagmarkt dan de voorgaande weken wat zeker geen aanleiding gaf tot dalende prijzen op die dag.

MEER IJSLANDVIS

Uit vier vangsten kwamen deze week 4.860 bennen vis van IJsland. Het grootste gedeelte daarvan, hetzij 4.770 bennen bestond uit rode zeebaars, schelvis, koolvis en kabeljauw-gul. Schelvis en totten waren er dit keer het meest. Iets wat telkenjare in deze periode het geval is. Meest midden- en kleine sortering waarvan de prijs dan ook gaandeweg ging dalen. Grote sortering kreeg tussen 1200 en 950 fr., de middensorteringen tussen 720 en 900 fr en kleine tussen 590 en 700 fr. Kabeljauw en gul kregen hogere en vastere prijzen. Kabeljauw noteerde inderdaad, dank zij de belangstelling van de uitvoer, tot 32 fr en gul kreeg van 24 naar 28 fr het kg. Rode zeebaars was redelijk prijsvast. Van deze vissoort werden bijna 1100 bennen aangevoerd waarvoor tussen 1100 en 1380 fr betaald werd. Koolvis deed het redelijk goed. De bijna 800 bennen kregen inderdaad tussen 800 en 1000 fr per ben, op het einde van de markt toch wel een dalende prijs. Leng was schaars en kreeg rond de 24 fr. Schotse schol was nog duurder dan verleden week en noteerde tot

HODI STRAALBUIZEN

tel. 91-31-4180-2654

bij de 40 fr. Hondstong kreeg tot 35 fr. Heilbot was peperduur, de grote soort steeg zelfs tot 98 fr terwijl de gewoonlijk duurste soort tot 145 fr haalde. De resultaten voor deze schepen schommelden tussen 1.122.986 fr en 1.409.710 fr, dit voor de O.334 en de O.317.

FLINKE PRIJZEN VOOR KANAALSOORTEN

De periode van de ronde vis in het Kanaal is weer voorbij. Nog een paar kabeljauwvangsten deze week die overigens zeer goede prijzen kregen. Meestal meer dan 1400 fr de ben, ook de grote gul kreeg die prijs. Voor de kleinere gul werd tussen 19 en 24 fr gegeven. De zouterijen zijn blijkbaar zeer geïnteresseerd in deze kabeljauw en gul en dit doet de prijs dan ook op het hoog peil blijven. Vlaswijting hebben we niet veel meer gezien, de prijs lag tussen 25 en 32 fr. Hier speelde de kwaliteit een prijsrege-

lende rol. Roggen bleven vlot verkopen en kregen tussen 24 en 42 fr het kg. Keilrog was maandag duurder dan dinsdag, toen de aanvoer echter groter was. Rode knorhaan kreeg tussen 32 en 45 fr het kg. Voor harder werd tot bij de 80 fr betaald en staart noteerde tussen 45 en 98 fr het kg. Heek is de laatste week erg schaars; de prijs is meteen weer aanzienlijk gestegen. Grote sortering tot 50 fr en de andere soorten van 25 naar 40 fr het kg. Leng van het Kanaal kreeg gewoonlijk rond de 22 fr. Bij de klei-

ne vissoorten was het vooral hondshaai die duur verkocht werd. Wijting was hier goedkoop. De tongprijzen zijn goed gebleven ook al viel de lappensortering dinsdag terug tot 70 fr nadat er maandag tot 78 fr voor betaald was. Van de andere kant kregen dinsdag de kleine sorteringen hogere prijzen waarbij kleine tong zelf opliep van 115 naar 120 fr het kg. Het blijkt nu wel dat de periode van de grote tongen weer voorbij is. De volgende weken mogen dan ook grotere vangsten kleine sortering verwacht worden.

GUNSTIGE TENDENS BLEEF BEHOUDEN

IN MAART

10 MILJOEN MÉER-OPBRENGST

Nadat januari en februari al aanzienlijk hogere opbrengsten gaven in de Oostendse vismijn, kunnen we ook in maart een hoger bedrag inschrijven. De totale opbrengst steeg van 47.714.590 fr naar 58.040.235 fr. Meteen zitten er weer 10.325.645 fr meer-opbrengst in. En dit ondanks een nieuwe teruggang van de aanvoer, dit keer echter maar met 23.291 kg. Dit dank zij 'n IJslandse vangst die 85.316 kg bevatte. Ware die er niet geweest dan zou opnieuw een achteruitgang met 100.000 kg genoteerd worden zijn.

Dat de prijzen helemaal niet te lijden hadden onder deze aanvoer van het IJslands vaartuig wordt wel bewezen door het feit dat de gemiddelde prijs van de aanvoer in maart steeg van 20,60 fr naar 25,30 fr. Onze IJslanders brachten nog 553.547 kg vis op de markt. Zij blijven dus een voorname schakel vormen in de bevoorrading van de Oostendse markt aangezien zij zo wat één vierde van de totale aanvoer voor hun rekening nemen. Dat die IJslandse soorten zeer gewild zijn blijkt wel uit de opbrengst van de 553 ton die inderdaad 13 miljoen 520.179 fr opleverden. Die vis werd verkocht tegen een gemiddelde prijs van bijna 25 fr het kg.

De grote vangsten van het Kanaal hebben belet dat de IJslanders een nog groter stuk van de koek konden opeisen. In normale maanden is de totale aanvoer immers veel kleiner terwijl de IJslandse aanvoer minstens even groot blijft. We zeggen wel minstens even

groot want in maart trokken ook enkele IJslanders naar de visgronden van Noop Head. Zij deden dat daar trouwens ver van slecht al bleven de opbrengsten duidelijk onder deze die ze gewoonlijk in IJsland bereikten. Voor de IJslanders was maart dus erg gunstig, wat prijzen betreft althans. Ook de Kanaalschepen hebben het erg goed gedaan in die derde maand van het jaar. De kabeljauwvangsten waren duidelijk groter dan verleden jaar, de prijzen hoger. Daarintegen was het een minder gunstige maand voor de Noordschepen en voor de vaartuigen welke op de Westgronden visten. Maar dat is geen uitzondering in maart. In maart werd ook de haringvisserij stopgezet terwijl anderzijds de spanvisserij op gul aangevat. Met wisselend succes overigens.

Noteren we nog dat tijdens de maand maart vrij regelmatig kon gevist worden, dit in vergelijking met februari toen het bijna de ganse maand storm was. Ten opzichte van februari is de gemiddelde prijs gedaald met ongeveer 2 fr. het kg. De aanvoer steeg met 300 ton.

VIS ETEN

IS VERANTWOORD

ETEN

VORDAP SCHEEPSSCHROEVEN

VAN VOORDEN ZALTBOMMEL N.V.

Fabriek
Oude Stationsweg 15
Zaltbommel Holland
Tel. 04180 - 2654

Vert. voor België
J. Theunissen
Terneuzen Holland
Tel. 91-31-1150-4117

Reparatie-werkplaats voor België
p/a Scheepswerf van Rupelmonde N.V.
Dijkstraat 7, Rupelmonde
Tel. 03-752051

(5723V)

Datum	Vangsten	Kgr.	Fr.	Min.	Maks.	Gem.
-------	----------	------	-----	------	-------	------

VISAANVOER TE OOSTENDE

8-4	17	430.800	10.403.440
9-4	11	126.200	4.251.106
10-4	2	19.550	654.974
	30	756.550	15.309.520

GARNAALAANVOER TE OOSTENDE

3-4	16	1.488	100.092	59.—	77.—	
4-4	16	1.478	95.968	56.—	75.—	
5-4	4	242	21.825	89.—	94.—	
7-4	6	410	31.160			76.—
8-4	10	1.336	101.618	68.—	93.—	
9-4	9	933	81.602	77.—	100.—	
9-4	17	1.681	125.562	69.—	94.—	

VISAANVOER TE ZEEBRUGGE

4-4	9	16.175	444.480			27,77
5-4	14	58.270	2.368.124			40,37
8-4	14	130.108	5.508.214			42,33
9-4	6	59.932	2.785.004			46,46
10-4	13	125.360	4.400.598			35,12

WAARVAN TONGEN

4-4	3	1.044	124.040			118,84
5-4	7	12.881	1.357.910			105,54
8-4	14	34.878	3.473.940			99,60
9-4	6	18.741	1.813.570			96,77
10-4	14	23.153	2.264.260			97,18

GARNAALAANVOER TE ZEEBRUGGE

4-4	17	3.407	222.128	40.—	94.—
5-4	19	3.374	262.781	48.—	111.—
8-4	10	2.109	187.532	65.—	120.—
9-4	21	4.941	315.768	37.—	100.—
10-4	18	3.565	258.039	48.—	98.—

GARNAALANVOER TE NIEUWPOORT

4-4	5	485	29.812	57.—	67.—
6-4	2	293	24.203	78.—	85.—
8-4	5	583	52.970	87.—	94.—
9-4	5	666	48.623	66.—	86.—
10-4	4	479	31.813	61.—	70.—

VISAANVOER TE NIEUWPOORT

5-4	3	330	105.765
6-4	2	266	35.270
8-4	12	40.687	1.107.946
10-4	11	16.042	456.068

Afvaarten Oostendse Haven

Donderdag 4 april 1974

O.81, IJsland
O.129, IJsland
O.94, Noordzee
O.35, Noordzee
Z.38, Noordzee
O.232, Kanaal
O.229, Kanaal
O.114, Kanaal
O.172, West
N.723, West
O.192, West
O.312, West

O.284, West
O.217, Noop Head

Zaterdag 6 april 1974

O.182, Kanaal
Z.14, Kanaal
Z.34, Kanaal

Woensdag 10 april 1974

O.316, IJsland
O.236, IJsland
O.334, IJsland
O.317, IJsland
O.231, Noordzee
O.239, Kanaal
N.706, West
N.752, West
O.282, West
N.422, West

Vrijdag 5 april 1974

O.159, Kanaal
O.303, Kanaal
O.369, Kanaal

VIS ETEN IS VERANTWOORD ETEN

OOSTENDE

MAANDAG 8-4-1974

IJSLAND			
O.317	16	1400	-1.409.710
O.316	16	1260	-1.320.520
O.236	16	1100	-1.224.354
O.334	18	1100	-1.122.986

KANAAL			
O.282	15	600	-671.720
O.141	16	350	-268.140
O.127	15	40	6900 718.090
O.198	15	200	4400 663.430
O.279	16	400	400 557.020
O.83	16	180	4200 628.855
O.128	16	220	2400 503.505

WEST			
N.752	8	320	-303.000
N.706	12	320	-245.535
N.422	7	150	-197.680
O.156	8	150	-151.210

NOORD			
O.285	9	200	-163.050
O.243	9	260	-193.240

DINSDAG 9-4-1974

KANAAL			
O.254	15	160	4200 648.985
Z.502	16	60	5500 610.205
O.82	16	150	4500 593.505
O.66	15	200	-286.500
O.120	16	260	-339.470

NOORDZEE			
O.206-275	9	500	-600.796
N.708-709	9	450	-707.350

WEST			
N.40	10	250	-230.005

NOORD			
O.151	8	160	-150.225

WOENSDAG 10-4-1974

KANAAL			
O.181	16	125	3500 489.405

WEST			
N.738	7	175	-162.440

VERWACHTINGEN

Vrijdag 12 april 1974

NOORD : O.26 met 200 bennen ;
KANAAL : O.306 met 100 bennen
vis en 3.300 kg. tongen ;
NOORDZEE : Z.509 met Z.562
met 700 bennen, t.t.z. 150 b. shelf-
cod, 250 b. kabeljauw en 300 b.
gullen.

Dinsdag 9 april 1974

IJSLAND : O.288 met 1.700 ben-
nen, t.t.z. 1.000 b. kabeljauw en
gullen, 100 b. rode bonen, 300 b.
schelvis en totten, 200 b. koolvis,
100 b. varia.

O.202 met 1.250 bennen, t.t.z.
750 b. kabeljauw en gullen, 150 b.
koolvis, 200 b. schelvis en totten,
150 b. rode bonen.

KANAAL : O.37, O.135, O.118,
O.134, Z.597, O.309, O.180, Z.499.
WEST : O.69, N.41, N.722, O.284,
O.312.

NOORDZEE : O.94, Z.38 met
O.35.

Woensdag 10 april 1974

KANAAL : N.543, N.579, O.274
NOOP HEAD : O.217.
WEST : N.422.

ZEEBRUGGE

DONDERDAG 4-4-1974

Z.568	10	110	250	178.350
Z.575	10	100	100	155.310
Z.602	4	60	300	110.820

VRIJDAG 5-4-1974

Z.444	8	50	1000	183.410
Z.592	8	80	700	250.460
Z.492	8	80	1500	329.952
Z.442	8	40	1000	215.310
Z.262	8	100	500	231.090
Z.484	16	150	5000	633.606
Z.537	8	70	200	152.726
Z.4	4	70	-	56.200
Z.403-558	2	60	-	147.720
Z.201-560	1	20	-	34.390
Z.538-554	2	60	-	133.260

MAANDAG 8-4-1974

Z.525	2	10	150	37.320
Z.505	9	40	700	175.550
Z.224	16	450	300	541.530
Z.563	10	110	-	169.430
Z.465	16	180	5000	697.340
Z.596	16	230	4000	750.250
Z.573	70	400	150.141	
Z.176	15	200	3500	639.330
Z.12	7	30	900	192.790
Z.295	16	240	3500	796.010
Z.576	16	220	4000	672.063
Z.510	7	50	1500	284.670
Z.512	7	60	700	293.000
Z.600	50	200	109.840	

DINSDAG 9-4-1974

Z.460	10	70	-	168.246
Z.183	17	310	4500	764.406
Z.30	16	250	4000	734.632
Z.542	16	160	5000	626.060
Z.582	9	60	400	161.670
Z.429	9	150	900	329.990

WOENSDAG 10-4-1974

Z.24	8	70	-	104.670
Z.408	8	70	900	222.000
Z.459	9	200	300	275.609
Z.580	8	100	700	208.240
Z.19	17	300	4500	811.483
Z.405	17	220	5000	860.530
Z.337	17	300	6000	864.710
Z.497	8	260	-	271.000
Z.506	8	210	400	281.925
Z.533	9	80	100	186.925
Z.519	6	90	100	114.210
Z.554-538	2	100	-	199.290

TE KOOP (voor sportvisserij
o.i.d.) Stalen NOORDZEE-
BOTTER 17,00 x 5,50 x 2,10 m.
180 pk. Deutz, 600 omw., type
6 AM 324, motor geheel gere-
viseerd in 1968, hulpmotor
met aangebouwde compressor
en 24 V dynamo. Schip en mo-
tor in goede staat, verschan-
sing moet opgeknapt. Geen
vistuig aanwezig. Eventueel
met losse radarinstallatie.
Schrijven bureelblad nr 7565V.

Publiciteit in
HET VISSERIJBLAD
doet Uw
zakencijfer stijgen

IJSLANDSE AANVOER TE OOSTENDE

Schelvis	8-4-1974
Groot	19.—23.60
Middel	15.80-18.—
Klein	13.80-14.20
Kabeljauw	27.—33.40
Gul	22.60-27.40
Wijting	14.—19.20
Schaat	41.—48.60
Zeebaars	22.—27.20
Leng	21.—26.40
Schartong	13.—39.60
Hellbot	94.—130.6
Koolvis	16.—22.40
Hondstong	16.—34.60
Zeewolf	.....
Staart	.....

Tong- en pladijsprijzen

TONG

Oostende

Soorten	8-4-1974	9-4-1974	10-4-1974
Lappen	75,40-78,—	69,40-71,40	72,20-74,—
Grote	115 -117,2	110 -113,8	109,6-115,4
3/4	124 -133,4	122 -128	121,4-121,8
Blok	129 -138	121,2-131,8	116,4-126,6
voor-kleine	124 -129,4	126,8-129,6	119,4,—
kleine	117,6,—	120,4,—	108,—
slips	106,—	115,—	106,4,—

Zeebrugge

Soorten	8-4-1974	9-4-1974	10-4-1974
grote	78,—80,—	69,—75,—	68,—74,—
blok	114 -122	110 -124	106 -118
fruit	136 -140	118 -135	116 -138
schone kleine	131 -152	125 -136	129 -145
kleine	131 -142	128 -135	128 -144
tout petit	122 -132	121 -124	120 -130
slips	105 -118	108 -115	110 -115

Nieuwpoort

Soorten	8-4-1974	9-4-1974	10-4-1974
Tong I	77,—,—	.....	70,—80,—
Tong II	130,—,—	.....	120 -125
Tong III	150,—,—	.....	150 -155
Tong IV	165,—,—	.....	150 -157
Tong V	170,—,—	.....	140 -150
Kleine	120,—,—	.....	110 -130

PLADIJS

Oostende

Soorten	8-4-1974	9-4-1974	10-4-1974
Grote	16,—21.40	11.80-15,—	.....
grote iek	17,—22,—	13,—15.60	.....
kleine iek	19,—23.60	15,—17,—	.....
derde slag	21,—24.80	17.40-30,—	.....
platjes	9.80-20,—	9.20-20,—	8.40,—,—

Zeebrugge

Soorten	8-4-1974	9-4-1974	10-4-1974
I	15,—16,—	15,—16,—	11,—14,—
II	17,—21,—	18,—22,—	14,—17,—
III	25,—30,—	29,—34,—	14,—22,—
V	24,—28,—	28,—31,—	20,—26,—
IV	16,—22,—	24,—26,—	14,—19,—

Nieuwpoort

Soorten	8-4-1974	9-4-1974	10-4-1974
Moeien	25,—28,—	.....	27,—,—
grote pladijs	34,—,—	.....	30,—,—
drielingen	30,—32,—	.....	20,—27,—
platjes	.....	.....	.....

NIEUWPOORT

EEN REKORDCIJFER TE NIEUWPOORT

Maandag werd ter vismijn van Nieuwpoort een rekord verkoopcijfer geboekt en wel tengevolge van de aanvoer door de spanvisserij.

VRIJDAG 5-4-1974

N. 1	18.347	N.700	74.712
N.805	12.506		

Kustvisserij: tongen van 80 tot 164 fr.

ZATERDAG 6-4-1974

N.700	18.598	N. 1	16.672
-------	--------	------	--------

Kustvisserij: tongen van 80 tot 163 fr.

MAANDAG 8-4-1974

N.591	93.090	N.765	85.996
N.715	74.720	N.470	25.733
N.719	289.740	N.705	289.740
N.346	47.500	N.761	65.840
N. 1	30.339	N.349	17.717
N.788	32.146	N.805	31.162
N.498	22.953		

Dertien vangsten op de markt, waarbij één vangst van de «spanvisserij» N.705 met N.719, met 400 bennen! De volledige aanvoer was 40.600 kg of 800 bennen. Een rekordcijfer werd geboekt van 1.162.138 fr. Werkelijk het tot nu toe, het hoogste cijfer op één dag verkocht te Nieuwpoort.

Spijts de rijweg langsheen de kaal in herstelling is, dit over een lengte van praktisch de helft van de aanlegplaats is het lossen van de vangsten toch nog goed verlopen.

Het is nu eens te meer bewezen dat de reders van Nieuwpoortse vaartuigen, niet moeten terugdeinzen om vangsten van 300 of 400 bennen in hun thuishaven te verkopen.

Dit niet alleen voorwat het lossen betreft maar voor wat de prijzen van de verschillende vissoorten betreft. Terecht mag er nu gevraagd worden: welke vissoorten hebben een mindere prijs gekregen dan in andere havens? .....maar ook welke soorten hebben meer gekregen! We verhoppen dat dit eens doorslaggevend moge wezen en dat meer dergelijke grote vangsten in de thuishaven mogen verkocht worden.

Voorwat nu de prijzen betreft: de kabeljauw van de Noord van 2000 tot 1650 fr de ben, de volgende

soort van 1680 tot 1450 fr. Kabeljauw uit het «ijs»: 1540 fr. de gullen van 1400 tot 1300 fr, de «filé» gulletjes kregen 1200 fr. Andere vissoorten: De tongen van 80 fr voor de grootste soort tot 164 fr voor de 4e en 5e, de kleine van 115 tot 126 fr de kg.

De «rare vis» was duur. (Het paasverlof en Goede Week zijn daar niet vreemd aan).

Tarbot van 120 tot 170 fr volgens grootte, grieten en zonnevis kregen rond de 100 fr wijd de staarten hun weg vonden aan 80 en 90 fr. Grote roobaard kwam aan 30 fr, middenslag 16 fr, rode soldaten, en hier speelt de kwaliteit de grote rol (kleur!) van 45 tot 35 fr, middenslag aan 20 en 25 fr. Vlaswijting rond de 1300 fr de ben.

aan 1800 fr tot 200 fr de ben, wijd De moerroggen werden gemjind de tilten verkocht werden aan 1700 fr de ben.

Doggen 600 fr, zeehonden 850 fr, speerhaaien van 900 tot 1000 fr de ben!

Er was weinig platvis op de markt, welke rond de 30 fr kreeg; zelfs de kleine platvis van de kustvisserij (niet gegut) kreeg 1500 fr de benne.

Kabeljauw en gullen van de West werden ook verkocht aan 2000 fr en 1800 fr de ben.

's Namiddags werden er 583 kg garnaal op de markt gezet van 5 vaartuigen. Deze werden verkocht aan 87 tot 94 fr de kg (Ook Paasbeestjes!).

WOENSDAG 10-4-1974

N.722	36.143	N.762	40.466
N.710	73.790	N.720	90.947
N.590	47.803	N.805	16.645
N.349	22.542	N.498	18.423
N.788	29.676	N. 1	31.304
N.700	48.329		

Ruim 300 bennen vis, met 1500 kg tongen. Vijf vaartuigen van de West zorgden voor de variatie!

Alle rare vis werd duur verkocht. De grote roobaard kreeg 30 fr de kg. Rode soldaten 1500 fr en rond de 750 fr voor de 2e soort. Kabeljauw werd gekocht aan 2000 fr de ben. De gullen van 1800 tot 1250 fr voor de «filé» soorten. Grote wijting kreeg 1000 tot 1050 fr, kleine van 600 tot 450 fr. De roggen van 2000 tot 2200 fr de benne voor de moers, de tilten 190 0fr. Vlaswijting rond de 1400 fr de ben, zeehonden 800 fr, en de doggen werden opgekocht aan 450 fr de ben! Weinig platvis op de markt, wijd de kustvisserij slechts enkele mandjes konden markten!

Vier garnaalvangsten, samen 479 kg werden verkocht van 61 tot 70 fr de kg.

MARKTOVERZICHT ZEEBRUGGE

Van de 30 vaartuigen waren er niet minder dan twaalf van het Kanaal. De vangsten van deze vaartuigen waren bijzonder groot, vooral voor watde tongsoorten betrof. Ook waren de bijvangsten, vooral tongschar, schotse schol en roggevissoorten goed vertegenwoordigd. De afname van de verschillende de 68 endel2 4 fr voor de grote soorten en van 116 tot 140 fr voor de 3/4. Voor de middensoorten werden prijzen geboekt van 125 tot 152 fr. De kleinste slag met de Tp en de slips bekwamen van 105 tot 132 fr het kg. Voor de verschillende tarbot- en grietsoorten lagen de afnameprijzen tussen de 80 en de 165 fr en van 40 tot 81 fr. De pladijsaanvoer was bijzonder groot, vooral dan op de woensdagmarkt. Het was ook op deze verkoopdag dat de pladijs een prijsdaling onderging. De verschillende soorten haalden prijzen van 14 tot 34 fr. het kg. Voor de pladijssoorten van het Kanaal werden er wel iets lagere prijzen ge-

boekt. De ronde vissoorten werden praktisch van iedere visgrond gelost. De kabeljauw van 30 tot 39 fr en de verschillende gulsoorten van 12 tot 33 fr het kg. Van de wijtingsoorten waren de grotere soorten alleen in trek, van 13 tot 22 fr. De kleinere soorten haalden in de meestete gevallen slechts de minimumprijzen. De zeehaaien en zeehonden schommelden tussen de 10 en de 28 fr het kg. De steenschol en de schotse schol werden vooral gelost door de vaartuigen van het Kanaal. Er zat weinig trek in de prijzen, vooral dan van de kleinere soorten. De afname voor deze lag tussen de 5 en de 21 fr, de grotere van 28 tot 34 fr. De engelse soldaten, de vlaswijting en de zeeduivels gingen vlug van de hand. De totale opbrengst in de drie verkoopdagen bedroeg 12.693.816 fr. De aanvoer van garnalen bedroeg 10.615 kg., de prijzen schommelden tussen de: 37 en de 120 fr het kg.

VERGELIJKENDE TABEL DER VISPRIJZEN IN DE VISMIJNEN DER KUST

	Zeebrugge	Oostende	Zeebrugge	Oostende	Zeebrugge	Oostende	Nieuwpoort	
	8-4-1974	8-4-1974	9-4-1974	9-4-1974	10-4-1974	10-4-1974	8-4-1974	10-4-1974
Tarbot : groot (123)	141 -158,6	120 -165	128 -148	140 -152		140 -155	160	150
midde (123)	122 -133	80 -118	94,40-120,8	60 -120		60 -120	125	125
klein (123)	95 -104	40 -79		40 -59		40 -59	100	100
Griet : groot (123)	69	60 -74	64,40-71,80	66 -76		62 -81	70 -96	80 -100
midde (123)		60 -73		60 -65		40 -58		
klein (123)		40 -58		48 -49		30 -39		
Schelvis : groot	18							
midde	13		16,80					
klein	9,20-12		11,80-13					
Heek : groot	45		52					
midde	32		35 -47					
klein	24,20		28,80-32					
Lom								
Leng	19 -21,60	14 -18	22,60-24,30					
Rog (1)	24 -43,40		26 -39					
Keilrog (123)	49 -52		35,40-44,60					
Rog (23)		41		43		40 -46	39	40 -42
Tilten (23)		36		36		40 -41	35	38
Scherpstaart (23)		32 -44		33 -40		35 -48	30 -36	37
Halve mans (23)		32		30		27 -34		34
Teelt (2)		30		31		26 -34		
Katrog (2)		22		15		4,80-18		
Kabeljauw	29 -36	30 -33	28 -38		29,80-42	34 -39	40	40
Gul (groot)		30 -33				31 -36		
Gul (middel)	16 -34,60	17 -24	17,40-37		16,80-39	26 -34	25 -34	25 -37
Gul (klein)		12 -15				14 -25		
Hozemondhamme	48 -98,40		44,80-97					
Wijting : groot	19	13 -17	21,40	22	20,40	15 -19	30	21
klein	9,20	9,05-14	11	9,50-10		9,50-12	13 -18	9 -13
Schar	8	4 -10	6,10-10	4 -6		4 -10	12 -20	12 -20
Steenschol	21 -42,40	5 -32	9,40-55	7 -32		4 -18		
Zeehaai	23	26 -28	25,40	25			24	
Hondshaai	16 -19,80		16,60-20,60		16			
Doornhaai								
Pieterman								
Makreef	6,20-14							
Horsmakreef								
Zeekreeft								
Schaat								
Zeebaars (klipvis)								
Kongeraal	8 -12		13					
Schartong								
Volle haring								
IJle haring								
Haringshaai								
Steenholk	6,60				3,60			
Heilbot								
Koolvis	16 -19,60							
Steur								
Zeewolf								
Poilak	27,40-33		24,60-28,80					
Zonnevis	95							
Koningsvis								
Vlaswijting		20 -26		18 -24				
Zeeduivel		46 -88		52 -93		52 -93		
Schotse schol		8 -34		6 -32		6 -30		
Zeehond				10			12 -18	16
Bot							3	3
Rode Poon (roobaard)	5 -26						17 -27	20 -28
Grauwe Poon (knorh.)	5,80 -9		5,40					
Rode Knorhaan	21 -45,60	18 -19	35,60-40,80	16		10 -16		
Posten								
Langoesten (midden)								
(klein)								

Lees "HET VISSERIJBLAD"

VAN DAG TOT DAG

IJMUIDEN

Aan de woensdagmarkt 3 april werd te IJmuiden aangevoerd: 2500 kg tong, 22 kisten tarbot en griet, 258 kisten kabeljauw, 1796 kisten koolvis, 242 kisten schelvis, 71 kisten wijting, 446 kisten schol, 21 kisten schar, 34 kisten makreel en 129 kisten diversen.

Prijzen in guldens:

Per 1 kg: heilbot 10,97-5,48, grote tong 6,15-5,70, grm. tong 8,99-8,73, klm. tong 9,31-9,10, tong 1 10,32-9,40, tong 2 9,55-8,91, tarbot 10,22-10,—, zalm 10,80.

Per 40 kg: wolf 110-82, wolf 2 76-70, leng 56-50, lom 46-44, ham 178, tarbot 332-240, griet 191-104, kabeljauw 1 79-64, kabeljauw 2 104-64, kabeljauw 3 106-57, kabeljauw 4 98-54, kabeljauw 5 92-66, blanke koolvis 70, koolvis 1 en 2 47-42, koolvis 3 44-35, koolvis 4 42-32, schelvis 1 65-60, schelvis 2 70-67, schelvis 3 67, schelvis 4 65-32, schol 1 54-45, schol 2 75-50, schol 3 112-65, schol 4 64-53, wijting 2 51-32, wijting 3 62-32, wijting 4 64-53, makreel 2 57,50-48,—, schar 67-41, haai 74-57, poontjes 24, schartong 43-38, bot 25-16.

De besommingen waren: HD.38 f 34.000, HD.183 f 11.900, KW.39 f 57.000, KW.85 f 48.000, KW.205 f 1.200, EH.7 f 2.500, VD.25 f 1.800, IJM.32 f 850, Spanvissers: KW.33-180 f 3.600, YE.25-ZL.6 f 2.120.

Aan de vrijdagmarkt van 5 april werd aangevoerd: 13.700 kg tong, 78 kisten tarbot en griet, 1631 kisten kabeljauw, 270 kisten schelvis, 86 kisten wijting, 461 kisten schol, 21 kisten schar, 2365 kisten makreel en 97 kisten diversen.

Prijzen in guldens:

Per 1 kg: grote tong 5,88-5,81, grm. tong 8,92-8,83, klm. tong 9,40-9,20, tong 1 10,57-10,08, tong 2 9,92-9,44, tarbot 10,88-9,61, zalm 10,08-5,25.

Per 40 kg: kabeljauw 1 102-73, kabeljauw 2 102-67, kabeljauw 3 93-74, kabeljauw 4 81-70, kabeljauw 5 75-66, schelvis 1 82, schelvis 2 76-71, schelvis 3 80-74, schelvis 4 61-50, schol 1 76-56, schol 2 81-69, schol 3 96-67, schol 4 72-55, wijting 3 72-54, wijting 4 67-56, makreel 3 56-17,60, schar 66-30, wolf 92, steenbolk 46-32, poontjes 32, bot 28-12, lever 24, krab 50, tongschar 102-65.

De besommingen waren: SCH.8 f 42.700, VL.7 f 24.400, IJM.44 f 14.600, IJM.15 f 10.300, IJM.23 f 500, VD.243 f 9600, VD.6 f 1900, VD.25 f 360, VD.89 f 2100, KW.213 f 20900, UK.245 f 6100, UK.37 f 14700, Spanvissers: UK.135-145 f 30.300, VD.46-115 f 20.200.

Aan de maandagmarkt, 8 april werd te IJmuiden aangevoerd: 24.600 kg tong, 163 kisten tarbot en griet, 3101 kisten kabeljauw, 2481 kisten koolvis, 61 kisten schelvis, 713 kisten wijting, 3555 kisten schol, 235 kisten schar, 56 kisten makreel en 331 kisten diversen.

PRIJZEN IN GULDENS

Per 1 kg.: heilbot 10,30-8,52; gr. tong 6,61-5,46; grm. tong 8,66-8,42; klm. tong 9,36-8,82; tong één 11,32-10,11, tarbot 10,04-9,74; zalm 9,50.

Per 40 kg.: lommen 65-57; leng

69-60; tongschar 125-104; bot 10; schartong 67-33; haai 82167; krab 54-45; poontjes 16; wolf één 61; wolf 59; tarbot 358-224; griet 238-74; kabeljauw één 108-71; kabeljauw tuwee 94-73; kabeljauw drie 84-74; kabeljauw vier 72-63; kabeljauw vijf 61-51; koolvis één en twee 55-41; koolvis drie 48-42; koolvis vier 46-39; schelvis één en twee 108; schelvis drie 114-114; schelvis vier 98-88; schol één 56-47; schol twee 67-60; schol drie 77-64; schol vier 73-45; wijting drie 75-50; wijting vier 73-48; makreel twee 32-17,60; makreel drie 51,20-22; schar 57-21; steenbolk 54-40; kuit 57-28.

BESOMMINGEN

KW 4 f11.500; 25 f23.700; 29 f16.400 44 f63.100; 51 f19.700; 55 f24.100; 80 f11.800; 87 f12.100; 88 f26.900; 113 f11.800; 121 f9.620; 123 f75.600; 127 f5.730; 132 f10.900; 145 f24.200; 149 f14.400; 150 f12.400; 152 f12.600; 167 f16.900; 174 f14.600; 175 f29.300; 178 f6.500; 185 f23.000; 187 f14.900; 189 f27.700; 195 f15.200; 197 f8.800; 206 f9.100; 215 f11.900; 217 9.500; 221 f19.800; 226 f28.600. SCH 117 f15.900; 173 f800; 256 f14.800. WR 57 f24.900; 45 f8.300. IJM 29 f22.600; 30 f22.900; 154 f19.200; 221 f6.300; 207 en 209 f13.300. KW 33 en 130f19.900.

Hollandse Raad voor de Scheepvaart SCHIPPER VAN GEZONKEN SCHIP

ONSchuldig

De schipper van het IJmuider vissersvaartuig «Lucia Hendrika» IJM 49, dat op 19 juli 1973 op weg van de visgronden naar IJmuiden op de Noordzee is gezonken, is door de Raad voor de Scheepvaart vrijgesproken van schuld.

De oorzaak van het vollopen en daarna kapseizen en zinken van het schip is bij het onderzoek van de Raad niet met zekerheid komen vast te staan. Aangenomen wordt dat de motorkamer is volgelopen doordat in de koelwaterleiding een scheur is opgetreden.

Hoewel volgens de Scheepvaartinspectie de tekortkomingen van het schip niet zodanig waren dat het moest worden aangehouden, was geen certificaat van deugdelijkheid uitgereikt.

Het alarmsysteem had bij het in werking treden bij deze ramp moeten worden onderzocht door een deskundige, in dit geval de motordrijver. Na het stoppen van het alarm had de schipper de motorkamer regelmatig moeten controleren, aldus de Raad.

Berisping

De Raad voor de Scheepvaart heeft de schipper van het vissersvaartuig «Willem» VL121, dat IJmuiden als thuishaven heeft, een berisping gegeven wegens schuld aan een aanvaring met een binnenvaartuig. De aanvaring vond op 14 februari plaats bij de ingang van de Vissershaven-Haringhaven te IJmuiden.

Bij het verlaten van de Vissershaven raakte het vissersschip het diep beladen binnenvaartuig «Variatie» dat juist de Haringhaven wilde binnenvaren. De «Variatie» liep enige schade op.

De Raad baseert de berisping op het feit dat de betrokken schipper geen uitzicht op het voorschip heeft geplaatst, ondanks de onoverzichtelijke situatie ter plaatse.

De schipper van de «Variatie» werd verweten bij het invaren van de haven, die schuin ligt ten opzichte van de monding, de bocht onvoldoende ruim genomen te hebben.

TIJDSCHRIFTEN

DE BLAUWE WIMPEL

Sleepboten staan aan de orde in het maart-nummer van „De Blauwe Wimpel”, het gekende maandblad voor scheepvaart en scheepsbouw in de Lage Landen. Eerst komt de „tweede carrière” van de zeegaande eenheid „clyde” van L. Smit's en Co Internationale Sleepdienst te Rotterdam, nu onder de nieuwe naam „Smi Salvor” naar voor; vervolgens een belangrijke bijdrage over de sleepboten van Houston, waaruit blijkt dat de Amerikaanse methode van sleepboot-assistentie totaal verschillend is zoals wij ze ten onzent kennen. Verder een artikel over scheepsbevoeding omtrent de eeuwwisseling — een vaak hachelijke aangelegenheid! Op de middenpagina's een indrukwekkende fotoreportage van de motorreddingboot „Javazee”, in de Scheldemonding in de haven van Breskens gestationeerd — en derhalve welbekend bij eigenaars van zeegaande zeil- en motorjachten.

Op tankschepen staat de veiligheid primair, en komt de snelheid op het tweede plan; beschouwingen hierover en de effectieve maatregelen ter voorkoming van branden en ontploffingen aan boord dezer schepen.

Wat zijn monstergolven? Zeil-aanwijzingen noch zeekaarten waar-schuwen ervoor, en zeer weinig is bekend over hun ontstaan en voor-spelbaarheid: hierover een merk-waardige bijdrage. In dit nummer ook foto's van de Belgische schepen „E.R. Limburgia” en „Prins Philippe”, alsook uitgebreid nieuws over de Belgische scheepswerven en de Belgische koopvaardij.

„De Blauwe Wimpel” wordt in ons land verspreid door de uitgeverij De Branding, het Belgisch Maritiem Centrum, Korte Winkelstraat 15 — 2000 Antwerpen. Losse nummers kosten 50 fr. Een jaar-abonnement kost 425 fr. en bestaat uit 12 nummers, telkens verschijnende op het einde van elke maand.

Visaanvoer te Den Helder

Week van 1 tot en met 6 april 1974

Door de uitstekende weersomstandigheden, waardoor ook de kleinere kotters onbemmerd konden vissen, was er alle dagen een leuke aanvoer, vooral van de kleinere kotters.

De grote kotters kwamen, mede door het goede weer en de over het algemeen redelijke vangsten, voor het merendeel op zaterdag (40 schepen) aan de markt.

Waren de tongvangsten over de gehele lijn toch wel iets beter dan de voorgaande weken, de gemiddelde prijs liep iets terug, omdat een belangrijk gedeelte van de tongvangst, vaak een derde of meer, uit de grootste soort tong bestond, die in vergelijking met de andere soorten met de prijs wat uit de pas liep, zo sterk zelfs dat de kleinste soort vaak het dubbele opbracht van de grootste soort per kg.

De besommingen waren desondanks over het algemeen zeer redelijk, en voor de grote kotters variërend van 20.000,— tot f 33.000,—.

De hoogste besommer bracht 7.263 kg. vis aan de markt, waarvan 3487 kg. tong met een gem. kiloprijs van f 7,46, voor een besomming van f 33.300,—.

Met een weekaanvoer van ruim 424 ton vis, waarvan rond 88 ton tong, voor een omzet van ruim f 1.237.000,— was het een goede visweek voor alle betrokkenen.

GEMEENTELIJKE VISAFSLAG DEN HELDER

Aanvoerbericht van 1-4 tot en met 6-4-1974

Vissoort	Hoeveelh. in kg.	Opbrengst	Prijs per kg.
TONG	87.940	705.042,46	van f 11,88 - f 5,30
TARBOT	6.878	55.792,19	van f 11,20 - f 3,63
GRIET	5.932	13.751,14	van f 4,00 - f 1,93
SCHOL	194.317	281.082,34	van f 2,20 - f 0,96
SCHAR	12.685	10.896,17	van f 1,36 - f 0,52
WIJTING	10.015	7.015,14	van f 1,38 - f 0,48
KABELJAUW	91.740	153.692,77	van f 3,85 - f 0,86
TONGSCHAR	923	2.033,29	van f 2,65 - f 0,97
STEENBOLK	2.125	1.543,01	van f 0,97 - f 0,48
BOT	9.675	4.765,15	van f 0,63 - f 0,18
LEVER/KUIT	1.455	954,38	van f 1,30 - f 0,51
SCHELVIS	35	73,00	van f 2,23 - f 1,90
HARDER	58	161,53	van f 3,62 - f 2,62
ROG	60	40,50	van f 0,95 - f 0,40
DIVERSEN	219	237,22	van f - f
	424.057	1.237.080,29	

REDERS

NU SEDERT 1 JANUARI 1974

PNEUMATISCHE VLOTTEN

VERPLICHTEND ZIJN, WENDT U TOT

S. C. A. P.

H. BAELSKAAI 27, OOSTENDE — TEL. 059/729.51

OF TOT

HAND IN HAND

TIJDOKSTRAAT TE ZEEBRUGGE — TEL. 050/541.17

MACHINEFABRIEK PADMOS b.v.

Reparatiehaven 12
Bruinisse NL.
Tel. 01113/1551-1488

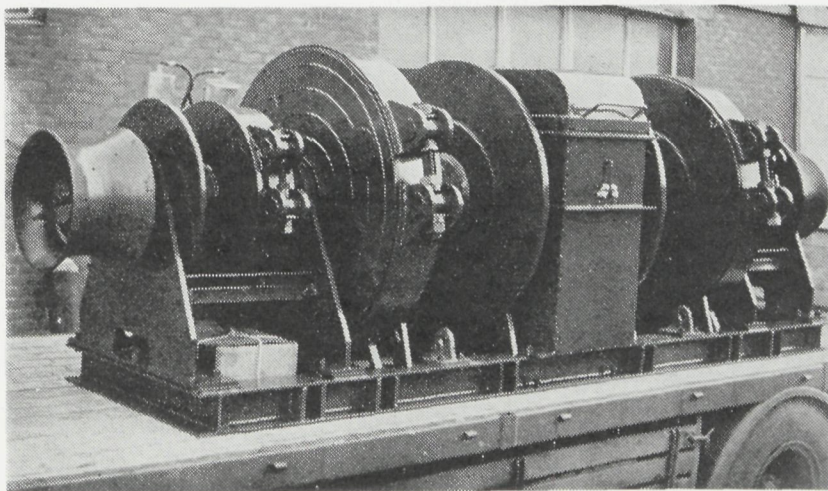
Deltahaven
Stellendam NL.
Tel. 01879/1766-1792

Alleenvertegenwoordiger voor België en Z.W. Nederland van :

RIDDERINKHOF LIEREN voor de zeevisserij

De meest verkochte vislier in Nederland

Reeds ingebruikgesteld op de Z.14

- Pneumatisch bedienbare 4, 6 en 8-trommel viswinches, zowel vanaf de brug als bij de winch te bedienen.
- Eenvoudige bediening
- Gesloten frictiekoppelingen
- Regelbare remkracht
- Leverbaar voor elektrische - hydraulische - en riemaandrijving
- Te leveren in 3 types, nl. :
Type E160, aandrijving met 100 pk. electromotor, trekkracht 2 x 6.000 kg.
Type E170, aandrijving met 120 pk. electromotor, trekkracht 2 x 7.000 kg.
Type E200 aandrijving met 145 of 185 pk. electromotor, trekkracht 2 x 8.500 kg.

(7547V)

hulp in nood s v

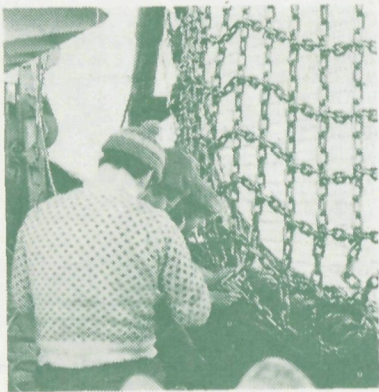
onderlinge verzekeringsmaatschappij voor vissersvaartuigen

h. baelskaai, 27

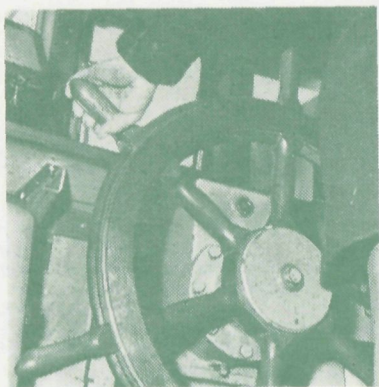
oostende

Tel. (059) 716.89

Telex : hunood 192.29

Gedekte risico's: eigen schade — schade aan derden — opslepingen — totaal verlies — lichamelijke schade aan derden — navigatietoestellen — zeegoed — vistuig.

Meer dan 30 miljoen frank kredieten werden verleend aan de leden voor nieuwbouw tegen zeer lage interesten.

Aan de leden wordt een teruggave van minstens 10 % verleend op de betaalde premies.